

Terület	Jelentések	Misszió- szolgálatok	Büszkölés	Elsőadók száma	Bérek száma	Függetl. szolgálatok	Uj- szolgálatok	Nyomatvány oldal		Polysztrakok		Bevétel	
								előadók.	előru- stott	el- ajánd.	előru- stott	K	£
Középmagyar egyesület	711	3717	4448	1168	470	463	15	15490	60876	1047	1019	1384	82
Romániai "	1125	20069	21798	821	433	58	2	20679	262879	469	2061	5059	16
Erdélyi "	293	571	578	177	92	310	2	15169	224733	653	2526	1367	62
Északmagyar missióterület	58	473	586	121	37	135	4	1017	28002	39	476	222	58
Száva "	27	116	426	29	22	203	—	—	—	2	223	44	60
Tisza "	538	5719	9545	640	537	3776	4	3145	35622	334	4337	1024	06
Nyugatmagyar "	144	1658	1298	93	60	143	4	1319	16231	312	1139	302	51
Összesen	2893	22323	23869	3049	1651	5148	31	56819	626343	2886	12381	19475	35

A testvérek figyelmébe.

Az utóbbi időben alulírott néhány levelet kapott a gyülekezeti vezetőkől, kik értesítenek, hogy bizonyos egyének, akik állítólag tagjai, vagyis volt tagjai a gyülekezetnek, nyugtalanítják a testvéreket és bizalmatlansággal vannak üzenetünk iránt és a vezetőség iránt. Ezennel szeretnénk a kedves testvéreinket arra figyelmeztetni, hogy az ilyen indulatuaknak sem a gyülekezetben, sem a testvériség körében ne adjanak alkalmat romboló munkájuknak végzésére. Az ilyenekről mondja Pál apostol: „Őrizkedjétek a gonosz munkásoktól.” Filipp. 3, 2. Mindazok, kik a gyülekezeteket összeutazzák és a vezető testvérekről és egyáltalában az adventi mozgalmról nem jót terjesztenek, azok jobban tennék, hogyha Péter figyelmeztetését vennék tekintetbe: „Lelkeket az az igazság iránt való engedelmességben képmutatás nélkül való atyafiúi szeretetre tisztítván meg a Lélek által, egymást tiszta szívből, buzgón szeressétek.” I. Pét. 1, 22.

Aki igazán szereti az Urat és az Ő igazságát, az nem szakadásra törekszik, hanem folyton a békességet keresi. Mőzes nekünk e tekintetben jó példánk. Ő nagyon szerette az Úrnak ügyét és ha lát is hibákat, kérte az Urat, hogy legyen türelemmel és inkább törője ki

az ő nevét az élet könyvéből, minthogy az Őr népe tönkre menjen. Lásd II Mőz. 32 rész. Így cselekedett Dániel is. Dán. 9, 4. 5. Így cselekedett Pál is. Róm. 9, 3. Ma is szükségünk van a gyülekezetben erős vállakra és hőtör szívekre, kik helyt állanak és akik szomorú szívekkel és könnyező szemmel intik és figyelmeztetik Isten gyermekeit békességre és igazságra. Kedves testvérek ebben a nehéz időben becsüljük az egyetértést nagyobbra, mint akármilyen fanatikus és sokszor tulzó irányzatot. Igyekezzünk az összetartásra és legyünk egy értelemben akkor az igazságnak és békességnek Istene velünk lesz. Zsolt. 85, 7. II. Kor. 13, 11.

Testvéretek az Urban,

Huenergardt J. F.

„Evangeliumi munkás”

Megjelenik minden hónapban.

Kiadja:

A vallásos iratok nemzetközi kiadóhivatala
Budapestben.

Szerkesztősegi bizottság:

Huenergardt J. F., Zeiner A., Ressel Fr.
Felelős szerkesztő Huenergardt János F.

Előfizetési ára:

„Utolsó Üzenet” és bibliai leckékkel:

Egész évre K 3.—

Amerikába S —80

(„Utolsó üzenet” nélkül nem rendelhető.)

Előfizetések

Vallásos Iratok Nemzetközi Kiadóhivatala
Budapest, Y., Katona József-u. 28., I. 5.

Amerika részére: Review & Herald Publ. Assn.,
New York City, 32, Union Square East.

Nyom. Gold S. könyvnyomdájában, Békéscsaba.

Evangeliumi Munkás

„Mindenik az ő jutalmát veszi az ő munkája szerint.” I. Kor. 3, 8.

A keresztyén és a háború.

Előszó!

Ezen háború kitörése óta némely kedves testvérünk kedélyhangulata nyugtalanná vált. Nem vallott valamennyi egyforma nézetet, az ezen időhöz méltó kötelesség dolgában. Pedig az Utolsó Üzenetben kezdettől fogva jó útbaigazítások jelentek meg. De midőn több helyen egyének kinyilatkoztatásokat vélték látni, ebből kifolyólag kisebb-nagyobb mozgalom alakult; bár ezen kinyilatkoztatások már a be nem teljesülésük által is a hazugság atyjától eredőknek bizonyultak, sajnos mégis akadt a testvérek közül akárhány, aki el hagyta magát csábítani. Ezen veszély még most sincs elterelve. Ezen írás szolgáljon valamennyi testvérünknek tanulsággul. A helyszűke végett a Biblia és a „Bizonyágtételek” kijelentései csak röviden lesznek vázolva, ezért kérjük a tisztelt olvasót, az összefüggésben álló összes részleteknek olvasását nem mellőzni. Az erre szánt idő nem lesz elpocsékolva. Általában kérjük ezen írást imával tanulmányozni.

Kedves testvéreink figyelmét már itt is egy fontos pontra akarjuk felhívni. Sokan lettek elcsábítva, mert a vitás kérdés ügyesen lett elcsavarva. A testvérek nagyobb részt azon kérdéssel lettek megrohánva: Szabad-e a háború alkalmával Isten törvényét átlépniünk s megrontanunk? Mindnyájan azt állít-

juk, hogy nem! Ennélfogva semmiféle nézeteltérés nem forog fenn. A válaszra váró kérdés azonban így hangzik: *Vajjon a háborúban való részvétel általánosan és úgy szombaton is áthágása-e az Isten törvényének?* Megismételt felszólításunknak, ezt a Biblia, vagy a Bizonyágtételeknek egy kijelentésével bebizonyítani, még eddig senki sem tett eleget. Itt még egynéhány fejezetet akarunk felsorolni, melyeknek figyelmes tanulmányozását nagyon ajánljuk. — Bizonyágtételek: I. kötet 116—131. oldal, 28., 236. oldal. Tapasztalatok és látomások: 27., 32., 77., 34., 35., 53., 253., 264. oldal. Apostolok története: 190. oldal. A nagy küzdelem: 619—632., 648., 649., 497. (Német kiadás).

I.

A háború és annak eredete.

Összhang a világegyetemben.

Az Isten szeretet! Az egész világ-mindenség az ő fenségében és szépségében, amint a mindenható alkotó kezéből kikerült ezen isteni szeretetnek megnyilatkozása volt. Mielőtt a bűn behatolt volna, az egész világegyetemben öröm és béke honolt. Az emberek és angyalok, az ésszel felruházott lények megismerhették a szeretetnek ezen Istenét és az elfogadott sok jótéteménynek s áldásnak tudatában és az

isteni jellem józan méltánylásában önként voltak képesek ezen Istennek szeretet által szolgálni. A boldogságnak ezen fenséges összhangú állapota sokáig állott fenn, mikor még Isten szent törvénye (a szeretet törvénye), mely Isten uralmának alapját képezi, mindenek részéről elismerve, hűen követve lett. Ma midőn épp úgy, mint a szürke multban, ameddig csak a történelem terjed, egyetlenkedés, gyűlölködés, szerencsétlenség és nyomor uralkodik és századokon át óriási háborúk, szörnyű vérontások ezen nyomornak főokát képezik, felmerül a kérdés:

Hogyan és hol keletkezett az első háború?

A hívő bibliai kutató (és ezen írás elsősorban ilyeneknek van szánva) a Jelenések 12. rész 7—9; Ézsaiás 14. rész 12—15; Ezékiel 28, 12—19; II. Pét. 2, 4; Judás lev. 6. részekben határozott és teljesen megnyugtató választ talál. Lucifer, a magas állásban levő tehetséges angyal volt az első pártító Isten törvénye ellen. Az ő nagyravágyása és az elsőnek levés utáni sóvárgása, Isten szent törvényének megszegésére vitte őt, mely így szól: „Szeressed Istent mindenek fölött.” És midőn Lucifer (a nagy sárkány, a régi kígyó, aki az ördögnek és Sátánnak nevezetik) céljának elérésére más módot nem talált, nyíltan pártot ütött Isten ellen, ördögös vállalkozásának kivitelére több angyalt csábított el és ezekkel való együttműködésre támaszkodva megkezdte a világmindenség első háborúját, még pedig az égben: „Michael (ki olyan, mint Isten?) és az ő angyalai viaskodtak a sárkánnyal és az ő angyalaival s azok nem győztek, helyük többé az égben nem találtatott.” Jóllehet Isten a lázító

rögtön kiírhatta volna, mindazáltal megengedte a Mindentudó a Sátánnak, hogy terveit kifejleszthesse a végéig, hogy ezek a főcsaló részéről mestéri módon elpálástolva és mintegy a kiegyenlítő igazságnak és a törvény járma alóli felszabadulás művének feltüntetve, minden józan észsel rendelkező lénytől a maga valóságában felismerhetők és megutálhatók legyenek. Ez ugyan igen hosszú állandóságot és Mihály (Krisztus) valamint a Sátán és összes párthíve közötti harcnak folytatását igényli, azonban csak így válhatott ezen lázító jelleme és tulajdonképeni célja érthetővé. Ennekután lett az égből a földre dobva és az első emberpárnak elcsábítása után sikerült a gonosznak

ezen földet harctérré

alakítani. A bűnbeesésnek következményeként Sátán és az ember közt ellenségeskedés jött létre; Isten azt akarta, hogy az ember Sátánnal hadi állapotban levőnek tekintse magát. Sajnálatos módon sikerült Sátánnak az emberiséget általánosságban engedetlensége és pártítása szellemével betölteni. Ahol az Isten az általános jólét érdekében azon rendelkezést adta: „Szeresd feiebarátodat, mint önmagadat” ott Sátán ezen isteni parancs helyébe az önzést ültette el az emberi szívbe és mint az önzés Sátánt becsvágyó, pártítóvá változtatta és az égben a háborút megindította, ugyanoly természetes következmény az, hogy emberek ugyanazon szellemtől indítatva és áthatva Istennel s emberrel szintén háborút vezetnek. Ezt Istennek ígéje is a legvilágosabban tanítja: „Honnét vannak a harcok és háborúk közöttetek? Nem onnan-e a ti gerjedelmitek, melyek tagjaitokban vitézked-

nek? Vágyódók vagytok és semmit sem értek el vele, gyilkoltok és irigykedtek és semmit sem nyertek el vele; harcoltok és háborúskodtok.” Jak levele 4, 1. 2, Mi tehát nem Istent, hanem Sátánt látjuk a háború tulajdonképeni okozójának. A háború a bűn következményéből eredő világajok közé számítottatik. „Az igazság felmagasztalja a nemzetet; a bűn pedig gyalázatára van a népeknek. Példabeszédek 14, 34.” Ennél azonban a következő gondosan tekintetbe veendő: A legjobb sem élhet békében, ha a gonosz szomszédnak az nincsen inyére, — így hangzik egy közmondás és ez úgy a földön, mint az égben megerősítést nyer: A végtelen jószágú, a szeretet Istene megtudta, hogy a Sátán hadat üzent neki és Krisztus, a békeesség fejedelme az égben legyőzte Sátánt és már közel 6000 éve háborút vezet a bűn ellen. Ezen harccal járó felelősségét és annak borzasztó következményeinek terhét azonban a szerző: Sátán viseli és nem Krisztus, aki csupán az isteni jog védelmezőjeként szerepel.

II.

Isten és a háború.

Ezen tényt már az előbbiekből tisztán láthatjuk kiviláglani, azonban több bibliai pont is igazolja ezt, melyekből egy-néhányat kedves olvasóink hasznára felsorolunk. Miután az Úr (nem Izráel) az egyiptomiak nagy seregét a vöröstengeter hullámaiban megsemmisítette volt, énekelte Mózes a néppel: „Énekel az Úrnak, mert fenséges dolgot művelt, lovat a lovasával tengerbe vetett... Az Úr az igazi hadúr, Örökkévaló az Ő neve.” II. Móz. 15, 13. Olvasd az egész éneket. Továbbá midőn

Gideon, az Úrnak parancsára kicsiny csoportjával a midianitákat megverte, ez volt a hadi jelszó: Ist az Úr fegyver és Gideon. Bir. 7. Az Úr azonban nemcsak a hívő izraeliták által vezetett háborút, hanem az összes háborút a világnak Ő igazgatja. Zsolt. 46, 10. Az Ő fegyvertára is rendelkezik különféle fegyvernemekkel: a tengert és a szélvihart fel tudja használni az egyiptomiak megsemmisítésére, a spanyol armadára is, mely a protestáns alföldeket volt hivatva elnyomni. Dávid parittyájának köve, a Deborah kezében volt szög (Birák 4); az égből alászállott tűz illés idejében (II. Kir. 1, 9—15); a mázsányi nehéz jégeső a hetedik csapásban (Jel. 16, 21. Jób. 38, 22, 23) az Úr szájából eredő Ige, mint éles kard, mindezek halálhozó fegyverek az Úr kezében. Ugyanoly nagymennyiségű az Ő égi serege. Az angyalok miriádjai, melyből egy elegendő volt 185000 assyr megölésére az Ő serege. Zsolt. 103, 20. Sőt az ember fiait, egyeseket, úgy mint nagy seregeket használt fel az ő tervei kivitelére. „Ki tudja megszámlálni a Ő hadseregeit?” Jób 25, 3. T. I. nemcsak az ószövetségben nyilatkozik meg nekünk, mint sokan hiszik egy hadatvezető Isten, hanem az újszövetségben is, ez utóbbi nyilatkoztatja meg nekünk Krisztus és Sátán közötti nagy háborúban a legvéresebb döntő csatát, hiszen éppen Krisztus eljövetele az igazság győzelmével fogja mindazoknak véres pusztulását előidézni, akik az igazságtalanságban gyönyörködtek. Kérem a következő szövegeknek olvasását: Jel. 14, 15—20 19, 11—12, ugyanazt olvassuk Ézsaiás 34, 1—8; 63, 1—6. részében. A szentírás eme kijelentései eléggé bizonyítják, hogy maga Krisztus a békeesség és igazság fejedelme szükség

esetében háborút vezetett és fog vezetni. Bár

a háborúvezetés idegen szó az Úr előtt,

azonban, mint szükséges büntetés használtatik fel. Ez ismét fontos pont a kereszténynek a háborúval szembeni állásfoglalásának megvilágítására. Amilyen nem szívesen hoz az Úr ítéletet, dögvészeket, természetüneményeket, vagy más ehhez hasonlót, épp oly fájdalmasan érinti a Krisztus lelkétől ihletetteket a háború borzalmainak megfigyelése, vagy a háboruban való részvétel. Továbbá azonban épp oly kevés mértékben, mint a szeretet, türelem és az igazság Istene kényszerből, tévelygő gyermekeinek megfeddése céljából, esetleg a gonosznak megbüntetése céljából nem vonakodik többek között a háborút is eszközül felhasználni, épp oly kevésbé fogja a keresztény magát a háború alól kivonni. Ő nem fog, mint a kalandot, földi dicsőséget és aranyat szomjazó világi ember oly hadakozásban és vállalkozásokban résztvenni, melyek a fenti célt szolgálják, azonban éppúgy mint Ábrahám kész lesz az igazságtalanságot megbosszulandó az igazság megerősítésére vagyonaát és életét latba vetni, ő e tekintetben is a felsőbbség alárendeltjének fogja magát tudni. Mutassuk meg az írásból a fenti kijelentések valóságát. Így olvassuk a Siralmakban 3, 31—33, hogy az Úr „nem szívből sújtja és szomorítja, „továbbá midőn a vízözönt volt kénytelen hozni“ bánkodik az ő szívében.“ I. Móz. 6, 6. Ezért figyelemzetti az Úr ismételten a bűnös emberiséget és amennyire csak lehet, elodázza ítéletének kivitelét. (II. Krón. 36, 11—21. Zsolt. 2) és azt is akarja, hogy a háborút is ítéletnek tekintsük:

Jób. 19, 29. Hős. 8, 3. Ha azonban az Úr ideje megérkezett, akkor az Úr ezen „idegen művet“ egy különös módon eszközöli, (Ézs. 63 1—6. és 28, 21. 22) mert az összes istentelenek vére kiömlik. Ezen utolsó pontjaira az írásnak Jegyzük meg még meg, hogy ezekkel némely emberek (hogy szándékosan, vagy tudtukon kívül, nem tudjuk) nagy visszaéléseket követnek el. Ez az íráshely elsősorban azt mutatja, hogy az Úr akkor majd a bosszú művét fogja eszközölni, nem a megtérés munkáját. Hasonlítsuk össze II. Sám. 5, 19. 20. I. Krón. 14, 16. az előbbinek logikus következményeként látni fogjuk, hogy

Isten a csaták irányítója

a háborút, amely éppúgy, mint a betegség, — a bűnnek következménye mindamellett isteni szándékok elérésére használja fel. Valamint egészen hamis és téves nézet, a betegséget magát bűnnek tekinteni, vagy minden egyes beteget különös bűnösnek, mint azt pl. a farizeusok és a még akkor tévedésben levő apostolok tették. (Ján. 9, 1—3. 34.) Ugyanoly téves minden háborút bűnnek, illetve mindenkit, aki bűnhődik, egy különös bűnösnek tekinteni. A borzasztó kintórástól meggyötört beteg Jóbról az ellenkezőt olvassuk. „Mindezekben sem vétkezék Jób az ő ajkaival.“ (Jób 2, 10) és Ábrahám az összes hívők atyja vitéz hadvezér volt, ki háborúja révén Isten áldását nyerte el. Annak igazolására, hogy Isten a háborúk irányítója, több bibliai pontot idézhetünk, de a világ-történelem is gyakran szolgál bizonyítékokkal. Így mutatja nekünk Dániel 2 a fennálló s jövendő birodalmak prófétai képében, hogy Isten királyokat támaszt és elvet, hogy birodalmaknak hatalmat,

erőt és dicsőséget ad, 21. és 37. versek. Ézs. 44 és 45-ben a még meg nem született Cyrus lesz meghíva és ki lesz jelentve, hogy az Úr a pogányokat meghódoltatja előtte és a királyoknak kardját leövezi. Isten nemcsak a tökéletesen szervezett Izráelt használta fel az Úr által vezetett háborúk részére, hanem adott esetben Izráel ellenségeit is. Ő a föld teremője, annak adja „zt, kinek akarja, úgy annak idején Nabukodnézárnak adta, ő mindegyiket megkísérli fegyverrel (háború) éhséggel és ragálylyal megfenyíteni míg azokat meg nem öli keze által. Jer. 27. 5—8. Azonban annak idején is voltak próféták, akik megpróbáltak eliene mondani ezen jóslatoknak. (Jer. 14, 15:18) és ezen háborúban nem Isten fegyverét látták, azonban Isten szava mégis beteljesedett. Maga a kegyetlen Róma is felhasználva lett Isten büntető ítéletének végrehajtására (V. Móz. 28, 49—58.) hasonlítsd össze továbbá Jer. 17, 27. II. Krónika 36, 16—21. Nagy együgyűség tehát és nem jó ismerése a bibliának és a történelemnek, azt állítani, hogy Isten a jól szervezett Izráelt felhasználta ugyan háborúk vezetésére, azonban nem a pogányokat. Fenti bibliai pontok ellenkezőt bizonyítanak s a Jel. 8, 9, jövendőlései is. A történelemből is emlékezünk azon szavakra, melyek Napoleonnak, Oroszországból való visszavonulása alkalmával ismertek lettek „Emberestől, lovastól és kocsistól verte meg őket az Úr.“ Éppúgy, mint I. Vilmos császárnak a sedani csata utáni emlékezetes sürgönyére: „Ily fordulat Isten jóvoltából.“ Vilmos császárnak némely hittől ihletett és istenfélő kijelentésére, melyet ezen jelenlegi háborúban tett, emlékezhetünk még. Valóban, aki a jelenleg dúló óriási nép-

viadalban nem Isten kezét látja, annak szellemileg vaknak kell lenni. A fejezet kifejezéséhez ezzel összefüggően még néhány pontot kell megbeszélni, melyek kifejtik, hogy

Jó és rossz az Úrtól van.

Mert lehetséges, hogy egyesek tisztelt olvasóink közül azt hiszik, hogy az Urat talán túlozva tüntették fel nagy hadvezérnek. A biblia azonban még sokkal szembeütőbbben fejezi ki ezt. Ézsaiás 45, 7-ben azt mondja az Úr, midőn Cyrúsnak eredményes harcairól jósol: „Ki a világosságot alkotom és a sötétséget teremtem, ki békességet szerzek és gonoszt teremtek. Én vagyok az Úr, aki mindezt cselekszem.“ És Ámos 3, 6.: „Ha megharsan a kürt a városban, vajjon nem riad-e meg a nép? Vajjon lehet-e baj a városban, amit nem az Úr szerezne?“ Ezen kijelentések mutatják nekünk, mert éppen a háborúval összefüggésben lettek írva, hogy Isten bár bajnak minősíti azt, azonban egy világba juttatni. Isten akaratára és engedélye nélkül semmi se létezhetne, bár az ő teremtményei egy-némely erővel, mellyel felruháztattak, visszaélnek sokféle bűnös módon; de azért Isten engedélye nélkül nem jön a háboru, nem történik szerencsétlenség, nem eshetik le egy veréb sem a ház tetejéről és egy hajunk szála sem fejünkről, ezen versek is tehát csak a már mondottakat igazolják. Isten a világmindenség uralkodója. Ő a csaták irányítója, az ő előrelátása határozza meg a népek sorsát. Ap. Csel. 17, 24—26, Ézsaiás 44, 7. Ez nem menti föl az emberiséget a felelősség alól, mint azt a következőkből még látni fogjuk. Ha azonban valaki, mint az

elpártolt Izráel, midőn a babyloniai sereg által megverve, fogságba hurcoltatott, zúgolódna, vagy a háborúban nem akarná Isten kezét megismerni, annak ajánljuk a Siralmak 3, 31—42, olvasni. Egynéhány verset idézünk itt: „Ki mondhatja meg, bármi történik is az Úr parancsa nélkül és hogy a jó és rossz egyaránt nem a legfelsőbb szájából jönne-e ki? Miért zúgolódnak hát úgy az emberek az életben? Zúgolódják mindegyik a saját bűne ellen! És vizsgáljuk meg saját lényünket és térjünk meg az Úrhoz“.

Most a harmadik részhez érünk:

Az emberiség és a háború.

Ebben a fejezetben először a *felsőbbséget* és a háborúhoz való viszonyát akarjuk szemlélni. A régi Izráelről általánosságban elismerik, hogy megisméltödvé kapott parancsot az Úrtól hadba vonulni, azonban nem akarjuk ezt közelebről megvitatni, mert ezen tényeket sokan mellőzik, azt mondván, hogy a régi Izráel istenileg volt szervezve és mi keresztények az új szövetségben nem hasonlíthatunk ebben a tekintetben példájukhoz. Részünkről Pál apostollal mondjuk, hogy minden ami előbb megiratott, tanulságunkra jegyeztetett fel. (I. Kor. 10, 11.) Nem akarunk azonban céltalanul vitatkozni, meri Isten szavából amúgy is kellő világosságot meríthetünk. *Kérdésünk, hogy kapott-e egy nem Izráelből választott felsőbbség is bizonyos körülmények között parancsot vagy jogot az Úrtól háború vezetésére?* Határozott válaszul újból Jer. 27, 4—11-re utalunk. Ott tudunkra adja az Úr, hogy ő a földnek teremője, s annak idején mindezeket az országokat Nabukodnézárnak, Babel királyának adja a kezébe. (pogány) „Amely nép vagy birodalom

azonban Nabukodnézárnak, Babel királyának szolgálni nem akarna, azt a népet megverem, mig nem kiirtom őket az ő keze által.“ Isten tehát Nabukodnézár fegyvereit használta fel ennek hadviselésében. Ugyanezt látjuk Cyrusnál, a perzsa királynál. Ézsaiás 45. „Én szenteltelek fel téged, mikor még nem ismertél engem, azt mondja az Úr!“ Ezt még gyakorta olvashatnók a szentírásban, többek között Dániel 4 és 5-ben is. Ezen igazság oly nyilvánvaló, hogy Ézsaiás így kiált: „Ki adta Jákobot ragadományul és Izráelt rablóknak? Nem-e az Úr cselekedte volt azt?... *Ezért ontá ki red busulásában haragját és a had erejét.* Ézsaiás 42, 24—25. Az újszövetségben a felsőbbség hatalmának hatásköre és a keresztényeknek vele szembeni kötelességei hathatósan vannak ecsetelve. Olvassuk Róma 13 rész 1—7, ami azonban a fejezetben legjobban érdekel minket, az ama tény, amit az ihleiet apostol ír. Nincsen felsőbbség, csak Istentől rendelt, mert az Isten szolgálja, és ő nem hiába viseli a fegyvert, ő a büntetés alkalmával megbosszulója a bűnnek cselekedői számára. Ezt írta Pál, midőn a pogány Róma uralkodott. Itt van tehát egy kérdés, melynek helyes válaszára minden őszinte keresztényt felkérünk. Miután a felsőbbség a fegyvert a gonosz megbosszulására viseli, van-e hát neki joga az egyes rablót vagy gyikost megbüntetni, vagy t-lán egy egész népet, mely harcolva betör, talán nem? Ha pedig ezen kérdést nem mondtuk világosan, további példa következik: *Ne minden kétségen kívül hajlandó vagy egy nyílt utcán való megtámadatásnál egy rendőrnök, az isteni felsőbbség egy szolgájának segítségét igénybe venni, ha ellenben egy közézkedő téged, ticedet a*

háborúban megöléssel fenyeget és magyar csapatok váratlanul segítségére sietnek, mit szólsz ehhez?“ Engedd meg kedves barátom, hogy emberismeretre támaszkodva mondhassam neked, hogy ha őszinte keresztényen vagy, mit éreznél e két esetben: Mindkét alkalommal úgy Istennek, mint a felsőbbségnek teljes szívedből köszönetet mondanál. Ma amíg nincs valaki ellenségtől fenyegetve, zilált fogalmaival minden hadi embert a gonosz szolgájának nézhetne, a vésznek idején azonban Istentől küldött szabadlónak tekintené. *A tapasztalat a legjobb tanítómester és a tapasztalat arra tanított, hogy egy pogány felsőbbség is jobb az anarchizmusnál.* Aki a történelmet ismeri, borzalommal fog az „Interregnum“ és az okok idejére emlékezni. Izráel is ismert hasonló idöket saját kárára (II. Krón. 15, 3—6). Tehát mint látjuk, Isten a felsőbbségnek a külső és belső ellenség elleni védelem céljából adta a fegyvert. Vegyük ezzel összefüggésben a következő parancsolatot vita alá:

Ne öl!

Mit tilt meg ezen parancsolat? A gyűlöletet, irigységet, minden következményeivel, melyek ölésben vagy gyilkolásban érik el tetőpontjukat. Máté 5, 21—22 I. Ján. 3, 15. Átlépése-e az ölés minden körülmények között a hatodik parancsolatnak? Ezt ugyan egy józan, még kevésbé egy bibliában hívő ember sem fogja mondani. Hiszen Isten maga bizonyos körülmények között hatálos ítéletet rendelt. Azonkívül az Úr a gyulai által, vagy hithősök által sok embert ölelt meg háborúban és mégsem lépték át sem az emberek sem az a gyulai a hatodik parancsolatot, sőt ellenkezőleg azt olvassuk az a gyulai

lokról és erős hősökről, hogy az ő parancsát teljesítsék és az ő akaratát hajják végre. Zsolt. 103, 20 21 és Ábrahámról a hitnek atyjáról ki elenségeit megverte (I. Móz. 14, 15) maga Isten mondja: „Ábrahám megtartotta az én igazságomat, rendeléseimet és törvényemet“. I. Móz. 26, 5. Tehát megtörténhetik az az eset, hogy Isten angyalai, sőt hívő gyermekei által megérdemelt halálbüntetéseket hajják végre, vétek nélkül. Beszéljünk hát még azon kérdéstről, ki viseli

a háborúért a felelősséget.

A válasz ezen kérdésre természetesen különböző és a körülményekhez alkalmazkodik. P. o. Krisztus háborút vezet Sátánnal, mivel Sátán önzése adta meg az okot, azért Sátán viseli a felelősség terhét ezen 6000 éves háborúért minden rossz következményeivel együtt. Isten hű angyalai már az égben is Krisztus oldalán hadakoztak azon erős és igaz meggyőződésükben, hogy Krisztus az ő fejük és kormányzójuk az igazságért szállt síkra. Röviden összefoglalva tehát a következőket láthatjuk: *Az felelős a háborúért, aki okot adott a háborúskodásra.* Így volt Ábrahám esetében is, bár Ábrahám nem lett megtámadva, hanem egyedül támadó háborút vezetett, mégis az ő általa megtámadott királyok voltak a háború okozói, amennyiben Ábrahám csak a gonosznak volt megbosszulója. Kérdés még, hogy minden harcos külön felelős-e a háborúért? Más kérdés: Még azon esetben is, ha egy háború Isten előtt nem igazságos módon lett megkezdve, vagy vezetve, az egyes harcosé, vagy a felsőbbségé-e a felelősség? Még mielőtt ezt a fontos kérdést elemezzük, legyen csak Isten

szava mérvadó a válaszádsánál. I. Sám. 15. részét olvassuk: Saul király parancsot kapott egy pusztító hadjárat vezetésére az amalékíták ellen. Midőn azonban Saul és a nép Isten parancsát nem teljesítette, az Úr Saul királyt, kibén a felsőbbtség meg volt testesülve, tartotta felelősnek. Neki mondatott: Miért nem fogadtál szót az Úr szavának? „Mivelhogy az ő szavát megvetted, ő is megvetett téged.” . . . 19. 20. vers. Gondoljunk Saulnak Dávid elleni üldöző hadjárataira. Bár Saul 3000 izraelita ifjú harcost vett magához I. Sám. 24. azt mondja Dávid: Ki után vonulsz Izrael királya? Kit kergetsz? Az Úr a bíró köztem és közted, ő fog engem rajtad megbosszulni. 15. 16. és 13. vers. *Ismét a király és nem egyes harcos viseli a felelősséget.* Olvand még II. Krón. 18, ott a két király Aháb és Józsafát együtt határozták, hogy hadba vonulnak. Az Úr figyelmeztette őket, azonban mégis megindították a háborút. A próféta jóvendőlése teljesült, Aháb belehalt sebeibe, Jozsáfáthoz pedig így szólt Jehu a látnok: Való-e, hogy segédkezéssel az istentelennek és szeresd azokat, kik az Urat gyűlölik? Ezért van rajtad az Úr haragja. II. Krón. 19, 1—3. Ki viselte itt a felelősséget? Ismét a király, legmagasabb felsőbbtség és nem egyes harcos Minden józan ember meg fogja érteni hasonló ítéletnek igaz voltát. Ugyanazon gondolatot találjuk I. Kir. 20, 35—43-ban Izrael királynak, ki a száműzött Benhádád királyt élve hagyta ezt kellett hallani: „Azért mert őt elengedted magadtól, életed lesz az ő élte helyett és néped az ő népéért.” A király viselte a felelősséget, de okozója is volt a nép romlásának. Találó példa Dávid eljárása Úriával szemben: I. Sám. 11. Dávid parancsolta, hogy Úriát a harc

étére állítsák, hogy megölessék, Dávid volt a bűnös és legfeljebb Joab segédkezett ebben, de a katonák mitsem tudtak a parancsról. Ezért mondta Dávidnak Nátán próféta: Úriát te fegyverrel ölted meg. 12, 9. vers. Azonban az egyes harcosnak is szól az ige: „Ne tegyetek senkinek erőszakot és igazságtalanságot.” Luk. 3, 14. A harcos is válhat rablóvá és gyilkossá a háborúban. mihelyt ártatlanokat tudatosan megöl, fosztogat, rabol, ilyen gaztettek azonban minden kultúrfemzet részéről szigorúan büntetettek. Ehhez egy hívő harcos nem adja magát. I. Sám. 22; 17.

A keresztény és a háború.

Elsősorban is tekintsük meg a kereszténynek köteleességét a felsőbbstéggel és a hazával szemben. Az előbb mondottak után ebben röviden lehetünk. Köteleessége a felsőbbstéggel, mint Isten szolgájának minden polgári ügyben magát alávetni. Róma 13. Ő megadja mindenkinek, amivel adósa neki: „Adót, akinek adó jár, vámot, akinek vám jár, félelmet, akinek félelem jár.” Üdvöztönk szavával élve a keresztény megadja a császárnak, ami a császáré, és Istennek ami Istené. Luk. 20, 25. Továbbá Péter szavát is megszívleli: Rendeljétek alá magatokat minden emberi rendelésnek az Úr akarata szerint. Legyen meg az akarata a királynak, mint feljebbvalónak, úgyszintén a helytartónak, mint akiket ő küld a gonosztevők megbüntetésére, a jól cselekvőknek pedig dicsérésére, mert ez Isten akarata; mindenkit tiszteljétek, az atyafiakat pedig szeressétek, az Istent féljétek, a királyt tiszteljétek I. Péter 2, 13, 17. Bár az újszövetségi intelmek a pogány Róma idejében irattak, hol sok adó rossz célokra lett fordítva, mégis fizesse azt meg a keresztény,

mert a felelősséget a felsőbbstéggel viseli, akit tisztelnie kell még akkor is, ha őt, mint annakidején Róma, vallási nézetekért gyűlöli. Tudja, hogy a fegyvert a felsőbbstéggel nem hiába viseli, ha pedig ő mint közvitéz vagy feljebbvaló, maga a felsőbbstéggel egy közeget képez, úgy ő is igazsággal fogja a fegyvert viselni a gonoszok megbüntetésére, a jól cselekvők dicséretére. Így Pál apostol is néhányszor hivatkozik a felsőbbstéggel is saját javára. Ap. csel. 16, 35—39, 21, 30, 37, 22, 23—30, 23, 10, 22—35, 25, 1—12. Ezért a keresztény nemcsak szót fogadni kénytelen a felsőbbstéggel, hanem még szívből esedezni is köteles érte az apostol intelme szerint: Intelmek azért mindenekelőtt, hogy tartassanak könyörgések, imádságok és esedezések, hálaadások minden emberért, királyokért és minden méltóságokban levőkért, hogy csendes és nyugodalmas életet éljünk teljes istenfélelemben és tisztességgel, mert ez a jó és kedves dolog Isten előtt: I. Tim. 2, 1—3. És miként a hívő mindenkiel békében igyekszik élni, imádkozni is így fog: Hadd halljam meg mit szól az Úr Isten, kétség nélkül békességet szól az ő népének, hogy vissza ne térjenek az együgyűségre. Zsolt. 85, 9. Az Úr tanácsát is fogja fogadni: „Igyekeztek a városnak jólétén, a melybe fogságba küldöttétek tiéket és könyörögjétek érte az Úrnak, mert annak jóléte a ti jóléte.” Jeremiás 29, 7. A keresztény

Vigaszt és buzdítást nyer a háborús időben

az Isten ígéjében. A Szentírás oly sok intelmet tartalmaz bűnbánatra, komoly imára, hívői bizalomra, bátorságra, győzelmeire való hálaadásra, hogy hely-

takarítás céljából csak egy sorozat bibliai részt idéztünk, melyeket minden keresztény a háborús időben kiváló figyelemmel olvasson és szívlelje meg azokat: II. Móz. 14. és 15. 17, 8—16. V. Móz. 20, 1—4. Sám. 7. II. Krón. 20. Zsolt. 3, 10, 18, 20, 27, 44, 46, 91, 108. Síralmak 2 fejezetek. A hívő bibliaolvasó, aki a Bibliát Istentől ihletett igének tudja, a fejezetekben bőven fogja találni a vigaszt és buzdításra szánt oktatásokat.

Jöjjünk azonban most azon kérdéshöz:

Minek tekintve a keresztény a háborút?

Az előbbiek alapján ítélve, világban lakni ugyanazon Lelke, mely nekünk tudunkra adja, hogy Isten bántódik szívükben egy ítélet végrehajtása miatt: I. Móz. 6, 6; az Üdvöztö érzelme, aki könnyeket hullatott, midőn Jeruzsálem megszállására és eipusztulására gondolt: Luk. 19, 41—44, a hívőt is áthatja. A háború minden borzalmaival a vérontásával a keresztényt mély fájdalommal illeti. Ő béke, örök béke után vágyódik. Vilmos császárról mondja, amint könnyes szemekkel az emberélet óriási áldozatait szemlélve, halk ima után ilyen szavakban tört ki: „Nem én akartam”, az minden hívő szívét is áthatja. Éppúgy, mint Krisztusnak Sátán ellen kellett sikra szállani, úgy a hívő is sok esetben kénytelen harcba vonulni; s az istenileg szervezett Izrael népének harcai helyett talán Ábrahám hitatyánknak esetét mintaképnek vehetjük. Jobb megértés céljából néhány hasonlatosságot állítunk fel:

a hit atyja és a hit gyermekei;
Ábrahám és a keresztények között;
Nem teokratia (Isten szervezettség) nem teokratia.
Nem külsőleg nemzeti nép, nem külsőleg nemzeti nép.

Nincs határozott parancs háborúra, nincs határozott parancs háborúra.

Figyeljük meg: Midőn Ábrahám a háborúba vonult, még nem volt egyetlen utóda sem, nem alkotott nemzetet. Izrael tehát mindezekben különbözött a hit atyjától és az újszövetség hitgyermekétől. Ezt megállapítva szemléljük I. Móz. 14. részét. Ábrahám már annakelőtte szövetséget kötött Aner, Eskol és Mamreval. 13. vers. Bár ő egy új hit tanításáról volt ismeretes, mindazonáltal barátságáról adott tanujelt a három, az amorita völgy fölött uralkodó királyi testvér, amennyiben nagyobb biztonság céljából szövetségesnek hívták meg, mert az ország erőszakkal és elnyomatással volt teljes. Nemsokára alkalma nyílt neki eme szövetségből hasznot venni. Mint bölcs kormányzó már annakelőtte is egy 318 emberből álló kiképzett sereggel rendelkezett. 14. vers. Hitben gazdag, nagylelkűségben s engedelmességben megdönthetetlen vándor életének egyszerűségében alázatos volt. Bátor, ügyes és bölcs vezető volt, s táborából 318 harcedzett szolgát állított ki, kik stentélemben és fegyverkezelésben lettek nevelve. Mint a hitnek atyja, kételkedés nélkül ezen veszélyes vállalkozásban először Istent kereste imájában. Mindezekelőtt Isten oltalmába menekülve, kiképzült a háborúhoz. Éppen, mert Isten oltalmával bírt, hittől áthatott bábrassággal nyomult ellenségei után és imádó harcot vezetett. 14. 15. vers. Egy tévedő ember hasonló helyzetben így beszélhetne: „Köszönöm Uram, hogy megóvtál a háborútól, hogy az ellenség táboromtól visszatért, és nem kell fegyverhez nyúlnom. Lót öcsémet szerényességéért és önzéséért méltó büntetésre ítélté.” Ábrahám azonban nem emlékezett meg barátságatlan módon Lót hálat-

lanságáról, hanem iránta való szeretettől vezetve elhatározta annak megmentését. Már Istenben bízott, mégis igénybe vette szövetségeseinek segítségét, ezen hadjáratához. Ábrahám meglepte ezekkel és az ország határán túl üldözte az ellenséget. 14. 15. vers. Ábrahám nemcsak Lótért harcolt, hanem megmentette a többi foglyokat is, bár pogányok voltak és nagy zsákmányra tett szert. A váratlan és erős támadás gyors győzelmet hozott, Élam királya megölettetett és a riadalom által megtört hadsereg teljesen összetört. Lót családja sok fogollyal és minden vagyonukkal együtt megmenekültek és dús zsákmány esett a foglyokon kívül a győzteknek kezébe.

A fenti tényekre kérdezzük: Vajjon Ábrahám ilyen eljárás által bünt követett-e el? Átlépte-e ezáltal a hatodik parancsolatot? Vajjon elesett-e ezáltal Isten igazságától? Vajjon a szövetség kötése által idegen jármot vont-e? Isten parancsára a káldeai Úrból kivonult, vajjon szellemileg Babilonhoz hasonlóvá vált-e ismét? Vajjon megtagadta-e hitét azáltal, hogy fegyvert fogott? Minden józan ember azt fogja mondani: Ábrahám nem vált vétkessé. Sajnos, ezen tényeknek önkényes magyarázat jutott osztályrészül és így kénytelenek vagyunk bizonyítékokkal érvelni, melyek a Biblia alapján mérvadóknak tekintetnek. Isten azt mondja: „Mivelhogy hallgata Ábrahám szavaimra és megtartotta parancsolataimat, rendeléseimet és törvényeimet.” I. Móz. 26. 5. Melkisédeknek, a felséges Isten papjának, a béke és igazság királyának, ki Ábráhámmal sokkal magasabb állást foglalt el, sőt aki Krisztushoz lett hasonlítva (Zsid. 7. 1-4), nincsen egy feddő, intő szava sem Ábrahámmal, sőt isteni áldással és elismeréssel illette őt. „Áldva legyél

Ábrahám a magasságos Istentől, ki kezredre adta ellenségeidet.” 18., 19. vers. Ezen Melkisédek az elfoglalt zsákmányból tizedet is vett, sőt a miránk nézve még fontosabb főpap: Krisztus előképe, eljárásából láthatjuk, milyen vélemény van a hit atyjának háborúskodására szemben. Vajjon nem kellene, hogy mindenkinek példája legyen ez, ki Krisztus előképe után akar élni? (Ézs. 51. 1. 2. Ján. 8. 39.) Isten azonban őszinte imára lenne szükség ezen világos tények megvizsgálása előtt, mielőtt a mai vezetőségnek és a népnek elpártolásáról beszélni lehetne. ha a nép Ábráhámmal hasonló módon vonul a háborúba és a vezetőség ezt Melkisédekhez hasonlóan jóváhagyja. Harmadik tanúnak, mely minden adventista szemében bizonyára nagy értékkel bír, a „Patriarchák és próféták” című könyvből Ábrahám cselekvési módjának megítélésére a következőket idézzük: „Bebizonyult, hogy az igazság nem gyávaság és hogy Ábrahámot a hit erősítette meg a jog fenntartásáért és az elnyomottak védelméért való fellépésében.” W. E. G. Vajjon hogy állíthatja valaki, hogy a háborúvezetés mindenáron átlépése a hatodik parancsolatnak? Egy kérdést teszünk ezért fel: Ki tudja csupán egyetlen ponttal is a Bibliából bizonyítani, hogy a háborúban való részvétel a 6-ik parancsolatnak átlépése: Ne ölj! Mindezekelőtt még senki sem hozott fel erre egy pontot a Bibliából, sem a bizonylatokból. Forduljunk csak az új testamantumhoz és ott is találunk

hívó katonákat az új testamentumban.

Annak idején, midőn Keresztelő János megtérést prédikált és mint Isten követe, a bibliai szöveg értelmében a királynak éppágy hirdette félelem nélkül a hami-

sítatlan igazságot, mint a közönséges embereknek az utcán s a papoknak a templomban, harcos szolgák is jöttek e kérdéssel: Vajjon mi mit cselekedjünk? Ők udvozolni akartak s alámerítkezés előtt álltak s ilyenkor fontos a valódi oktatást megnyerni. Hogy szól Isten követérek válasza, amint ezt a Szentírás lapjai nekünk adják? „Ne tegyetek senkivel semmi erőszakot vagy igazságtalanságot, hanem legyetek megelégedve zsoldotokkal.” Luk. 3. 14. Ennélfogva semmi felszólítás (Babylon vagy az az istertelen világ) szolgálataitukból való kilépésre, hanem egy határozott utasítás, mint jóra való harcosoknak benne megmaradni. Elégedjete meg zsoldotokkal.” Zsoldot azonban csak addig kapnak, amíg hadi szolgálatnak zsoldosai maradnak. A kapernaumi századosról, kinek egy izraelitánál is nagyobb volt a hite, olvassuk, hogy szolgálatainak elhagyására nem lett felszólítva. Ap. csel. 10. versben Kornéliust találjuk említve, ki családjával együtt istenfélő volt és a 7-ik versben még egy istenfélő harcosról olvassuk és azok megtéréséről. 44. vers. Megkeresztelésük alkalmával azonban nem lettek szolgálataituk elhagyására felszólítva.

Az elmúlt század hatvanas éveiben az Egyesült-Államokban az északi és déli államok között harc dúlt. Az akkori körülmények White testvért, White testvérnő férjét egy cikk közzétételére készítették, melyben a keresztyén kötelességévé teszi a felsőbbségnek hadi szolgálatra vonatkozó felszólítását minden körülmények között követni. Ez volt 50 év előtt a vezetőség álláspontja. Bár akkor is voltak nézeteltérések, sőt még ma is azt mondják, amit White testvér mondott, az nem bizonyágtétel. Ezt az amerikai kiadású könyv Vol. 1,

355—368. oldalon találjuk. Ha ezen cikk álláspontja aaptalan, vagy pedig az igazság elhagyása lett volna, akkor elvárható, hogy a reá vonatkozó bizonylatban ez tisztán jutra kifejezésre, de semmi ellentmondást nem találunk benne.

A felsorolt tényekkel még hozzáfűzzük a következőket: Közvetlen a háború kitörése után Dail testvér azon kérdéssel fordult White testvérhez, hogy tudassa vele, vajjon White testvérnő kapott-e a jelenlegi helyzetről felvilágosítást és vajjon ismeretes-e valamely kijelentése, mely mihez tartáshoz irányítól szolgálhatna. Ekkor White testvértől egy válasz érkezett, melyben tudtul van adva, hogy arról értesítik őket, hogy egyes egyének a hatósági parancsok mellett nyilatkoztak, még azon esetben is, ha az rossz következményekkel járt, White testvérnő ezt a választ adta: „Én azt hiszem, hogy nem így kellene cselekedniök, én azt hiszem, hogy helyt kellene állniök és amíg az idő tart, kötelességüket kellene teljesíteniök.” („I do not think, they ought to do that” she replied „I think they ought to stand to there duty as long as time lasts.”)

És ezt gondoljuk mi is. Most pedig még a

Szombat és a háború

kérdéséhez jutunk. Itt ismét a Bibliának adjuk a szót. Isten parancsára ment Izrael népe hét napon keresztül fegyverrel felszerelve Jerichó városa körül. Ennél tehát egy szombat is volt. Ha az Úr megpróbálja az emberceket, akkor nem veszi őket parancsának megszegésére. Gondoljunk csak Ábrahám esetére. Mielőtt Izsákot megáldotta volna, Isten megakadályozta abban. Jak. 1, 13. Tehát Jerichónak szombaton való

körülvonulása nem lehetett áthágás. Különbö a szombaton való csendes ostromlás is véték lett volna. Vegyük Nehemiás esetét, ki a Babylonból való visszatérés után szombat-reformátor volt. A veszélyben fölfegyverkezett izraeliták éjjel-nappal őrséget állottak és készek voltak minden időben, akár szombaton, akár köznap harcolni. Istenben való hívő bizalommal testvéreikért, fiaikért, leányaikért és hazáikért. 8—14. vers. Itt is újból azt látjuk, hogy az istenfélelem bátorra tesz a harcban. Harmadik példa: Nehem. 13, 15—23. Az újonnan épült Jeruzsálemben a szombatot megtörték. A Tyrusbeliek is elhozták áruikat szombaton a vásártérre. A szombat reformátora azonban éppen a szombat fenntartása és biztosítása céljából az örök által a város kapujain szolgálatot teljesített szombaton és az áthágókat megtorlással fenyegeti. Vajjon állépése volt ez a szombat parancsolatának? Nehemiás, Izrael vezetője, elpartolt-e azért az igazságtól? Akkor borzasztó nagy tévedésbe lehetett, mert ő nem is kéri a megbocsátást vagy eltörlesztést ezen bűnnek, sőt inkább: „Ezért is emlékezzél meg rólam, én Istenem és kedvez nekem kegyelmségednek nagy volta miatt.” 22 vers. Még egy példa: II. Kir. 11. rész. Ebből láthatjuk, hogy a jámbor Jojada pap, akinek szájában keresendő a törvény (Mal. 2, 7), kiadja a parancsot, hogy az egész őrség, mely szombaton őrködött és leváltatott, a király előtt úgy teljesítsen fegyveres szolgálatot szombaton, mint a város különböző részeiben és állítja királyuót, ki magát bűnös módon helyezte a trónra, minden esetleges követőivel együtt megölje, ami aztán meg is történt. Vajjon Izrael akkori szellemi vezére borzasztó bünt követett-e el,

hogy ezt éppen szombaton végeztette el? Egyáltalán véték volt-e az őrszolgálat teljesítése szombaton? Vajjon Isten szava tanít-e bennünket ilyesmire? Vajjon Józue, Jojada és Nehemiást, Isten népének akkori vezetőit, meg kellett volna fosztani állásuktól, mert szombat napján végeztetve ezeket, ezáltal a szombat megrontóivá váltak? Minden őszinte keresztyén egyedül ad magának választ e kérdésekre és a mai vezetőség ellen irányított támadásokat helyesen fogja tudni megítélni. Most még

Krisztus és a szombatparancsolat

szemlélendő meg. Ő, ki a törvényt nagygyá és hatalmassá tette (Ézs. 42, 21) aki azt tanította, hogy a törvényből egy betű sem múlik el (Mát. 5, 17, 18), ki az igazságot a maga valóságában tanította megtartani, vajjon megmutatta-e ő, mi a negyedik parancsolat áthágása és mi nem az? Elég alkalmat talált hozzá, mert a farizeusoknak leggyakoribb Krisztus elleni vádja így szól: „Ez az ember nem Istentől való, mert nem tartja meg a szombatot”. Sőt ő azt tanítja, hogy imában kérjük, hogy külső körülmények által ne legyünk szombaton nyugtalanságra kényszerítve. „Kérjétek, hogy futástok ne legyen télen, sem szombatnak napján.” (Máté 24, 20.) Azonban épp oly határozottan tanítja, hogy az istentisztelet munkája (Máté 12, 5) a szeretet munkája és a szorultság munkája (Luk. 13, 11—17, 14, 1—6) nem képezik a szombat áthágását. (Ne tévesszük össze a szorultság munkáját a hitetlenség munkáival.) [Azon esetben, mikor az ökör itatás közben, szombat napján a kútba esik; a szorultság törvénye az, hogy azonnal a szorultság törvénye az, hogy azonnal kihúzzák. Még a képmutató farizeusok

sem mondták: ússzal egy, két, tíz, tízenként órát és szombat végezte alkalmával majd kihúzzuk onnan, hanem rögtön hostak szerszámot és az állatot megmentették. Vétkes cselekedet volna azonban szombaton azt mondani, ma ráérünk, majd máskor megteesszük. Ez azt mutatja nekünk, hogy eszes lényeknek felszabadítása és megvédése céljából szükség esetén még szombaton is kötelesek vagyunk a háborúban helyt állani.

Igy tehát megmutattuk, hogy a Biblia azt tanítja, hogy a háborúban való részvétel nem áthágása a hatodik parancsolatnak: így a szombaton való háborúvezetés nem áthágása a negyedik parancsolatnak. Aki az ellenkezőjét állítja, hozzon fel egy pontot a szentírásból, vagy a bizonylatokból, ha azonban erre nem képes, őrizkednie kellene oly vádaknak és állításoknak emelni, melyeket bizonyítani nem tud.

Bár sajnós tapasztalatból tudjuk, há nem is lehetetlen, de nagyon nehéz egyéneknek, kik egy bizonyos dologról meg akarnak győződni és saját tudásukban feltétlenül megbiznak, visszatérésre indítani, mindazáltal olyanok hasznára, kik bár nyugtalanok, azonban őszintén világosság és magyarázat után kutatnak. Még egy csomó.

V.

ellentétes állítást

akarunk megvizsgálni, amennyiben ezek a tárgyunkkal okszerű összefüggésben vannak. Itt elsősorban meg kell ismételnünk, s vitás kérdés címe nem: Szabad-e törvényt áthágni? Erre valamennyien azt mondják teljes meggyőződésükből, hogy „nem”, hanem a kérdést a következőképp kell feltenni: Vajjon

a háborúban való részvétel és a szombatban való szolgálat áthágása-e Isten törvényének? Ennélfogva mindazon kijelentések, melyek csak általános értelemben követelik ezen parancsolatok betartását, nem idetartozók, mert hiszen ebben valamennyien egyetértünk. Egyébiránt oly érveket fehozunk, melyek a háborúban való részvevést általánosságban vagy szombatban tiltják mind ezen látszólagos bizonyítékokkal akarunk foglalkozni. Ami az eddig tett kijelentéseinkben kifogásolható lehetne, arra nehéz volna rájönnünk, forduljunk tehát oly pontjaihoz az írásnak, melyet eddig nem tárgyaltunk:

1. *Istennek kell inkább engedelmeskednünk*... Ap. Csel. 5, 29. 4, 19. Dániel 3 és 6 ezen igazság részünkről a legcsekélyebb mértékben nem lesz félreértve. Az esetben, ha bármely ember kényszerítene bennünket, Isten parancsolatait megszegni, kötelesek vagyunk Istennek inkább engedelmeskedni. Amit a vallásos törvényadásra vonatkozólag *Jelenések 13 szerint mindenütt elvárunk*, az ismeretes is. *Olvasd* ehhez figyelmesen a „nagy irkdelem” című műnek „az utolsó intés” feliratú fejezetét. Mielőtt valaki a nevezett szövegeket felhogásunk ellen érvül akarná felhasználni, be kell bizonyítani, hogy mi álláspontunk által megszegjük Isten törvényét. Ha azonban a harcok szolgáló keresztelő Jánosnál és Kornélius százados méltóknak találtattak a megkeresztelésre, és Isten parancsolatai megtartóinak bizonyultak, ennélfogva nem látjuk be, hogy miért kell ennek jelenleg minden körülmények között megszegésnek lennie. Tekintetbe kell venni, hogy Dániel, mint 3 társa, kik pogány világbirodalmakban vezető állást foglaltak el, mégis szolgáló lettek Istennek, amíg egy vallási kényszert meghatározó

törvényhozás őket ebben meggátolni nem igyekezett. Ugyanezt mondja az idézett pontja az írásnak. Erre Dániel és barátjai határozott álláspontot foglaltak el és ez a mi feladatunk is. Jel. 14, 9—12. Midőn őszinte testvérek már éveikkel ezelőtt azon hisztemben voltak, hogy az már akkor beteljesedésnek nézendő és levonták róla következtetéseket, épp akkor jött egy határozott bizonylat, hogy lehetőleg alkalmazkodni kell, t. i. a vallási törvényhozás sokkal határozottabban követelhetné Isten parancsolatainak megszegését. — Mi ezt hisszük.

2. *A hívő csak szellemi fegyverrel harcol.* Efez. 6, 10—17; 2. Kor. 10, 3. 6. Mindenesetre azonban ezen címen: „Az ördög ravasz fondorkodása ellen; nem test és vérrel szemben az ég alatt lévő gonosz szellemek ellen”. „Mi romba döntünk várakat és minden magaslatot, melyek az Istenhit ellen támadnak.” Hogy sátánt és a gonosz szellemeket nem gépfegyverekkel és az istentelenek emberi sötétséggei telt erődlímenyeit nem 42 cm.-es mozsarakkal győzhetjük le, hanem hogy szellemi harcokat hasonló eszközökkel vívnatják meg, az természetes. Most azonban még egynéhány kérdés: Midőn a hithősök Ábrahám, Gideon, Sámson, Dávid test és vérrel, azaz ellenséges seregekkel álltak szemben, vajjon csak szellemi fegyverekre, írásbeli vagy szóbeli vitára szorítottak-e, vagy használtak-e más fegyvereket is? Avagy az újszövetség hívő harcosai csak a szellemi fegyvereket használták és mégis megkapták Rómától a „szoldjukat”. Sőt még többet. *Elrendelte-e az Úr, hogy a felsőbbség, mint Isten szolgálója a fegyvert hordozza és meg fogja-e az Úr mégis büntetni, mert*

fegyvert visel? Kérem, most egy őszinte válasza megadásától nem vonakodni. Aki még kételkedik, az olvassa még egyszer Róm. 13, 4; 1. Pét. 2, 13—14. Legyünk őszinték és józanok. Jobb, hogy az emberi nézetek egész kártyavára most dől össze, ha ez fájdalmas is volna, minthogy magunkat és másokat elcsábítsuk. Még egy kérdés: Ha pedig a felsőbbség a jámborok megvédése és a gonoszok megbüntetésé céljából viseli a fegyvert, vajjon csak a király, vagy egyike a főembereknek egyedül tegye ezt, vagy pedig igénybe vehetik-e a gonoszok számának megfelelő katonák szolgálatát ezen Isten által rendelt munkához? Ha pedig ezek egyesülten képezik a felsőbb hatalmat, akkor valamennyien Isten rendelkezésére viselik a fegyvert.

3. *Tedd vissza kardot a hüvelyébe.* Mát. 26, 50—54. Mi dolga van tulajdonképpen ezen kijelentésnek a mi tárgyunkkal? Midőn Jézus önként jött, hogy életét adja, hogy minden erre vonatkozó profécia betöltsék, magától érthető, hogy nem tárhette, hogy Péter karddal verekedjen érte. Az Úr ezzel azt akarta mutatni, hogy Krisztus ügye és az Isten országa végett az anyagi fegyvert ne használjuk. Az Úr azonban egy más esetben egyedül fog az ő hűveivel és szentjeivel az istentelenek ellen hadakozni. Ezt már ezen értekezlet elején mutatták meg. Hasonlítsuk ezzel össze Jel. 19, 11—21. Joél 2, 1—11. Zsolt. 149, 5—9. Nem „hadiadventisták”, hanem az igazság és a szeretet Istene íratta ezen ígét. Krisztus lelke ihlette erre a prófétákat most.

4. *Ki fegyvert fog, fegyverrel ölessék meg.* Math. 26, 52. vers, olvasd Jel. 13, 10 et is. Egy kis egészséges után-

gondolkodás ezen szövegekre is, napfényt fog vetni. Már előbb láttuk, hogy maga Isten adta a felsőbbség kezébe a fegyvert és az ő fegyverüket céljainak megvalósítására használta fel Jer. 27, Esa 45 Róm. 13. És „jutalomként” vagy büntetésként, ők maguk pusztulnának el fegyver által? Félre az ilyen írásmagyarázatokkal, melyek a mi Istenünkől egy karikatúrát csinálnak! Nem, nem a felsőbbség, ha mint Isten szolgálója tisztán polgári ügyben fog fegyvert, fegyver által fog elpusztulni, ha olyan valaki, aki ezt személyes bosszúból teszi, legyen az mint gyilkos, vagy hit és lelkiismeret kérdésében, azt Isten ítélőszékének végzete fogja elérni.

5. *Az én országom nem e világból való.* Ján. 18, 36. Nem, természetes, hogy nem. Azért nem is engedi az ő szolgálói, Isten országának megnövekedésére, a testbeli fegyvert használni, hanem a szellemi fegyvert (Isten ígét). Ezt mi teljesen elismerjük; avagy azt tanítják-e talán, hogy a pogányokkal puskával győzdtesük meg az evangélium valódiságáról? Nem itéljük el mi is a bibliával egy nézetten a középkor térítési módját, ahol bizonyos részről tűzzel és fegyverrel egy térítési rohamról adtak tanújelet? Kérem még megfigyelni: A keresztény első sorban Isten országát keresi; azonban mintegy földi felsőbbség alattvalója ezzel szemben is vannak kötelezettségei. Válaszul kérem még egyszer elolvasni „a keresztény kötelezettségei” című fejezetet. *Aki azonban kötelezettségeket nem ismer el, annak jogokra sem volna szabad igényt tartania, hanem oda kellene mennie, ahol nincs felsőbbség.*

6. *Egy gyilkos sem fog Isten országába bejutni.* 1. Ján. 3 15; Jel. 22.

Aki ezt harcosokra vonatkoztatja, az az irásellferdítés legnagyobb vétkét követi el. Ezen esetben Ábrahám, Mórés, Pinehas, Józsuá, Gideon, Barak, Samuel, David és még sok hithős, akik részben maguk ölték a háborúban, vagy pedig a felelősséget viselték érte, is elkárhoztak volna. Szabad valakinek, aki hisz a bibliának, ilyesmit állítania. Most azonban lándzsát fordítunk a tény azt mutatja, hogy nevezett férfiak mégis ödvvel telteknek mondanak, más oldalról azonban öldöklők nem mennek be Isten országába; ebből látjuk, hogy a hithősök részéről a háborúban történt emberölés nem megszegése a hatodik parancsolatnak, hanem egy igazságos büntetés végrehajtása a felsőbb-ségnek.)

7. *Dávidnak nem volt szabad templomot építenie, mert háborút vezetett.* Ennélfogva egy harcosnak sem szabad (a gyülekezet) szellemi templomának építkezésén segédkezni, de legalább is nem szabad prédikátornak lennie. Minden bizonnyal ez is egy érvnek mondható, csak nem tartható fenn. I. Krón. 22, 6—11. itt azt tanítja, hogy Dávidnak ezen külső templomot nem volt szabad építenie. Minden keresztény megengedi azonban, hogy a szellemi templom (az egyház) Isten szemében nagyobb értékkel bír Salamon templománál. Ezen szellemi templom felépítésénél Dávid úgy a háború előtt, mint azok után hathatósan részt vett. Hiszen ő maga mondja életének végén (2. Sam. 23, 1. 2.), hogy Isten lelke beszélt általa és milliónyi hívő, dús vigaszt, felépülést és tanulságot merített Dávid zsoltáiraiból. Továbbá azt kérdezzük: Vajjon Ábrahám a hithős foglalatokoskodott e ezen szellemi templom alapjának építkezésén, vajjon hir-

detett-e ő háborúban előtte és utána? I. Móz. 12, 7. 8; 13, 18; 21, 33. Vajjon a Próféták maguk nem ontottak-e vért és megmaradtak azért Isten követeinek? Emlékezzünk csak Sámuelre, Illésre és Eliseusra 1. Sam. 15, 32 33; 2. Kir. 1; 2 Kir. 2, 23 24. Annyi bizonyos, hogy a valódi keresztény, kiváltképpen a prédikátor, mint a béke hírnöke, sokkal jobban alkalmas az egészségügyi szolgálatra, sebek gyógyítására, jobban mint megsebesítésre és kívánunk is testvéreinknek hasonló munkakört a harctéren. Azonban látjuk, hogy egy szükséges fegyverszolgálat nem zárja ki a prédikálói minőségben teljesítendő munkát.

8. *Ne harcoljatok testvéreitek ellen.* I. Kir. 12, 24. Vajjon szándékunkban van-e a testvérek ellen harcolni? Nem tudja-e ezt Isten elvárni? Vajjon nem élünk-e még meg azt, hogy testvérek sebesült testvéreinknek segínyt nyújtottak Isten kegyelméből a harctéren? Térjünk azonban vissza a szöveghez. Miért ne legyen háború vezetve? Mert a tíz törzs elválasztása, mint egy igazságos büntetés Dávid házában, az Úr részéről eszközöltetett. *Vajjon mindezek dacára vezetted-e az izraeliták testvérharcolt az Úr utasítására a gonosz megbüntetésére céljából?* Minden bizonnyal! Kérem a bírák 20. fejezetét elolvasni. Ellentmondás-e az Isten ígésében? Semmiesetre sem, hanem ez a fejtegetés, melyet gyakran lehet hallani hamis, amint látjuk, minden a körülményektől függ. 2. Kron. 25; 1. Kron. 5.

9. *Szeressétek ellenségeiteket.* Máté 5, 44. Ez minden kétségen fölül kötelességünk. A gonoszt jóval viszonzjuk. Ez azonban nem vonatkozik háborúkra, melyeket az Úr büntető ítélet

Programm

az 1916 július 8-án tartandó misszió-gyülekezetre.

I. Megnyitó ének és ima. Jegyzőkönyv felolvasása.

II. Biblia-tanulmány: *Isten gyülekezetében való egység, mint a missziómunkában való eredmény előfeltétele.*

1. Mi képezi a legnagyobb misszió-nárusnak kívánságát, akit a világ vala mikor látott? János ev. 17, 31.

2. Mi tehát ennek következtében az ismeretünk fogalma és viszonya? I. Korint. 13, 9.

3. Mi legyen azonban legmagasabb célunk, melyet elérnünk kell? I. Kor. 1, 10.

4. Milyen Isten által meghatározott eszközökkel érhető el eme célunk? Efez. 4, 11—13.

5. Mű kell Isten gyermekeinek minden körülmények között elkerülniök? II. Tim. 2, 14—17. I. Korint. 11, 16. Tit. 3, 9. Filipp. 2, 3.

6. Milyen ítélet által lesznek Isten gyermekei egybefűzve, amíg mindnyájan a teljes ismeret fokát elérik? Kolossé 3, 12—14. Efez. 4, 3.

7. Mit kellene mindenkinek tennie, anélkül, hogy testvérét elítélné, akivel talán nincs egy véleményben? Filipp. 3, 15, 16.

8. Mit nem szabadna ennélfogva sohasem tenniök? Róm. 14, 12, 13, 19, 22.

9. Mit kellene mindenkinek gyakran szem előtt tartania a hitnek életében? Filipp. 3, 12—14.

10. Hogyan fogja végre mindenki jutalmát einyerni? II. Kor. 5, 10. Gal. 5, 10.

gyanánt használ, hanem a keresztény személyes ügyeire. p. o. I. Kor. 6.

Vajjon azt jelenti-e ez, hogy a felsőbb-ségnek az összes gonosztevőt, rablókat, gyilkosokat szerettel tel elhalmozni? Akkor hiába viseli a fegyvert, Pál és Péter pedig ellentmondának az Ödvözítőnek. A mi alapelvünket azonban mindig az képezte. Minden olyan magyarázása a bibliának, amely a bibliát önönmagával ellentétbe hozza, hamis. Hogy áll tehát az ügy? Minden igaz keresztény, mint ahogy fent említve van, szeresse ellenségét: a felsőbb-ségnek ellenben Isten parancsa szerint kötelessége az igazság fenn-tartása érdekében minden telebarát ellen elkövetett vétséget büntetni. Ő mindenesetre megbüntetője a gonosznak, akár egy egyes követi ezt el, akár pedig egy egész sereg? Így látjuk Isten ígésében az összhangot, még pedig I. Mos. 9, 6-tal megegyezőleg.

A traktategyesületek, vezetők és kezelők figyelmébe!

Az 1916. szept. 16-án megtartandó misszióóránk programja a zsidók közötti missziómunkáról szól. Ezen alkalomra elkészült az „Utolsó Üzenet” egy új száma, ami igen alkalmas a zsidók közötti missziómunkára.

Ezen szám igen tanulságos és éppen a zsidóünnep előtt jelenik meg. Felkérjük tehát a vezető-testvéreinket, hogy legalább is már aug. 15 től kezdve küldjék be a rendelésüket a kiadóhivatalhoz. Jó lesz nagyobb mennyiségeket megrendelni, mert igen alkalmas a zsidó misszióra. Rendeljék idejekorán úgy, hogy szept. 16-án már minden gyülekezetben készenléiben legyen a kiosztásra.

Huenergardt J. F.

11. Mi lesz végül annak bizonyítéka, hogy jól munkálkodtunk? I. Kor. 3, —15.

III. Felolvasás:

Egység az Isten gyülekezetében.

„Az Úr egy népet vezet ki a sötétből, nem egyes személyeket, itt vagy ott, kik közül mindenki saját nézete szerint szorosan ragaszkodik. Isten angyalai teljesítik a nékik Isten által adott kötelességüket. A harmadik angyal üzenete egy népet vezet ki és az Úrnak gyermekeit megtisztítja, akik vele egyesülve járnak. Némelyek az angyalokat megelőzni akarják, de ismét velük kell járni tartaniok s nem mozoghatnak előtőlük gyorsabban, amint az angyalok azt vezetik.

Láttam, hogy az angyalok Istennek sokkal gyorsabban mennek, mint a mennyire képesek a fontos igazságokra, melyeket az Úr velük közölt, feladni és azokat követni. De némely agtalan szellem csupán a reájuk adott munkának felét végzi el. Miközben az angyal vezeti őket, sietnek valami új dolog után előre, minden isteni parancs nélkül és ennek következtében zavar és rendetlenség: visznek a hívők között. (Bizonyosságtételek a gyülekezet részére. I., 207. oldal, az angol fordításból.)

„Láttam az Isten népének lágyemelegét, azt, hogy nem Isten fordult el tőlük, hanem ők Istentől s így jött létre ez a lanyhaság. Ők rendelkeznek ugyan az igazság elméletével, de annak megemléző erejét nélkülözik. Miközben az időknek végéhez közeledünk, Sátán egyre erővel jön le, mert érzi azt, hogy a végső ideje van. Különösképpen a „megradottakat”. Ellenük fog küzdeni és megpróbálja, miképpen tudja őket meg-

semmisíteni, hogy erejüket elveszítsék. Azért Isten népének ismeretlei és egységben kellene előrehaladnia. Egy értelemben és egy véleményben kellene állniok, akkor törekvéseik nem lennének megosztva, hanem a jelenvaló igazság iránti érdeklődés eredményesen megvalósulna.” (Bizonyosságtételek a gyülekezet részére. I., 210. oldal.)

„A jelenvaló igazság nem nehezen érthető s a nép, mely Isten által engedni vezettetni magát, ebben az igazságban egyesülni fog. Ő nem azt kívánja, hogy különféle nézetű, véleményű és hittől bíró személyek szakadásokat és elválásokat okozzanak. Mennyei követek azon igyekeznek, hogy Isten gyermekeit egy testbe gyűjtsék össze.” (Bizonyosságtételek a gyülekezetek részére. I., 326. oldal.)

„Láttam, hogy némelyek egyesülnek azért, hogy minden igyekezetüket arra fordítsák: Krisztus testétől tagokat elválasztani és megháborítani tudjanak. Ezen befolyás az igazságot rossz hirbe hozza. Jézus és Istennek angyalai egyesíteni óhajtják Isten gyermekeit egy ismeretben, egy értelemre eljussanak. Miközben eme cél felé törekcsenek, hogy így az igazságnak fontosságát és ünnepélyes voltát megismerhessék, Sátán állandóan törekszik arra, hogy előhaladásukat megakadályozhassa. Jézus arra törekszik, hogy az ő eszközei által azokat összegyűjtse és egyesítse. Sátán tevékeny abban, hogy segíő erejei által elválasztani tudja őket. Mert Imé, én parancsolok és szétrázom Izráel házat... de nem esik a földre egy szemecske sem.” Ámon 9, 9.

„Az Úr megrostálja népét. Jellemünknek kiképezve kell lenni. Azok, kik az Úrnak gyülekezetében szolgálni akarnak, bántalmazva és kellemetlenül érintve lehetnek azok által, kik nem helyes

értelemben egy farizeusi, öngazságot kereső lélekkel bírnak, de amikor mégis túrelmesek és alázatosan járnak az Úr előtt és Istent komolyan kérik a Szentlélek ajándékáért, akkor előhaladást fognak elérni, miközben a nem őszinték visszamaradnak.” (Bizonyosságtételek a gyülekezetek részére. I., 333. oldal.)

IV. Iratok kiosztása és a missziókimutatások beszédése.

V. Záróének és ima.

Hucnergerdt J. F.

Programm

az 1916 július 22-én tartandó misszióórda.

I. Megnyitó ének és ima. Missziójegyzőkönyv felolvasása.

II. Biblia-tanulmány: *Isten munkájának támogatása missziómunka.*

Figyeljük meg elsősorban tanulmányunk kezdetén Mesterünknek szavait: „Adni üdvösebb, mint elfogadni.” Ap. csel. 20, 35.

Az érzéki ember úgy tekinti az adakozást, mint valami szigorú kötelességet, és az adományok elfogadását kellemesnek tartja. Az adásnak gondolata egy lösvény és önző szív részére mindig terhes. Az említett szövegben az Úr nem mutat az adás és elfogadás között ellentétet, hanem hasonlatot mutat a kettő között. Úgy tekinti a kettőt, mint előjogot az emberi életben, mely közül az adás a nagyobbik előjogot képezi. A természetes élet szempontjából tekintve, az adakozásra való öröm és készség valami megfoghatatlan, isteni és ellentétben áll a mi önző természetünkkel. Van egy lelki törvény, amelynek isteni műve által a következők jönnek létre:

1. Nyugalom a munka után. Máté 11, 28—30.

2. Öröm a szomorúság után. Zsid. 12, 2. I. Pét. 1, 6. 4, 13. II. Kor. 1, 5.

3. Élet a halálból. Róm. 6, 8—11. Gal. 2, 20.

4. Felmagasztalás a megalázkodás után. Filipp 2, 8. 9. Luk. 14, 10, 11.

5. Erősödés az elgyengülés után. II. Kor. 12, 9, 10.

6. Javainak szaporodása acás következtében. Példab. 11, 24. 25. II. Kor. 9, 6—8.

7. Az Úrsak ígéretei népének számára. V. Móz. 28, 3. 8. 11—13.

8. A hitetleneknek reménytelen állapota. V. Móz. 28, 38—44. Hóscás 2, 11—14. vers.

III. Felolvasás:

Szombatiskolai, hetköznapi és különadkozások.

Mi, mint nép, elismerjük a tizedrendszernek bibliai alapelvét. A minden jövedelmünknek tizede által a hazai területeken folyó missziómunkát támogatjuk. Szombatiskolai és a hetköznapi, valamint a külön adakozások a távoli világ misszióterületeinek alapját képezik. Mily bátorító az, hogy mindenki a szombatiskolai, a rendszeres hetköznapi és más szabadakaratból való adakozásával a reánk bízott missziómunkát támogatja! Sajnos azonban, tény dolog, hogy a hetköznapi adakozások néhány kedves testvérünknel nem jutnak érvénybe. Talán nem annyira a jóakarát hiányzik, mint inkább a mi figyelmünk nincs arra irányítva. A szombatiskola nem múlik el anélkül, hogy alkalmat ne nyujtana nekünk arra, hogy adakozzunk. Mit tegyünk tehát, hogy hetköznapi adakozásunk rendszerét megszokjuk?

Talán a következő kis történetnek elbeszélése ad erre nekünk egy gondolatot:

„Ráhel néni, egy idősebb néger nő, már évek óta a Müller-családban szolgált. Nagy hatást gyakorolt rájuk hű szolgálata, keresztyéni őszintesége és rendszeretete által. Mindig végső szót mondhatott minden komoly alkalommal családjukban. Szolgálatának díjából nyolcadrészt minden héten külön helyezt. „Azért teszem”, mondotta gyakran, „hogy a tizeden kívül még valamit a szegényeknek és a pogányok részére is tudjak adni”. A családban a kedves öregnek ilyen dologban nem nagy figyelmet ajándékoztak.

„Az a gondolat, hogy minden jövedelemről az ember pontos nyilvántartást vezessen és abból egy bizonyos részt missziócélokra adjon, nekem nagyon soknak tűnik fel, mintha adófizetésről lenne szó”, mondotta Müllerné asszony. „Az gondolom, hogy ez nem az evangélium értelme szerint való. Én ugyan szívesen adok a misszió céljaira, azonban csak akkor, ha erre felszólítás történik. Amit azonban az ember annakelőtte félre tesz, az nem annyira szabad akaratból, mint inkább kötelességből történik. Különbözik még mindig lehet akkor is adni, ha a gyülekezetekben arról említést tesznek”, így gondolkodott Müllerné asszony.

Nemsokára felszólítás jött a misszió-adakozásra, „de épp akkor nekem oly időm volt, amidőn arra nem voltam elkészülve”, ezt mondá Müllerné asszony, „de azért annyit adtunk, amennyi csak éppen kéznél volt, csak azt öhajtottam, hogy ötször annyi lett volna”.

Azon a reggelen Ráhel néni gyakran rázta a fejét, de nem szólt semmit, csak látszott, hogy nagyon el van mélyedve

gondolataiban, úgyannyira, hogy alig nézett utána kötelességeinek. Végül összegyűlt a család az asztal körül, amely ez alkalommal feltűnően takarékos módon volt megterítve, annyira, hogy alig lehetett valamit látni rajta. „Mi történt itten?” kérdezte Müller úr csodálkozva, hitvesére tekintve. „Én nem tudok semmit”, válaszolta Müllerné asszony, képdő pillantást vetve Ráhel néniire.

„Sajnálom, de véletlenül nem volt több rendelkezésemre a húsból”. „De én ma reggel gondoskodtam, hogy elég legyen. De hiszen hiányzik még a burgonya és a főzelék is!” mondá Müllerné asszony türelmetlenül. „Nem is kicsiség az ebédet elkészíteni és már egy kissé későn is volt, amikor hozzáfogtam és azt gondoltam, hogy azt fogom az asztalra tenni, amit éppen talállok... Még a kenyérről is megfeledeztem”, mondá Ráhel néni. „Sajnálom, hogy most kenyér sincsen és a méz is elfogyott és még sokat készíthetem volna, de úgy gondoltam, hogy nem a legjobb az, amit az ember kötelességérzetből tesz és nem szabad alarattól jön. Én éppen a jó érzékem szerint akartam ebédet készíteni”, tette hozzá.

„Ha az ember minderről gondoskodott, szeretné akkor a munkájának gyümölcsét élvezni is”, vélte Müller úr, a szemrehányásnak hangján.

„Csodálkozom igazán, hogy e pillanatban annyi bibliai szöveg jut eszembe”, mondá Ráhel néni nyugodtan. Pál apostól mondja: „Hogy fogadjuk el a Gondviselésnek jóvoltát és közlését? Hogyan háláljuk meg az Úrnak jótéteményét?” De amint látom, a gyümölcstről is megfeledeztem. Csak ennyi maradt még meg, a gyermekek nagy

részt megették, végtelenül sajnálom. Én igazán ötször annyit kívántam volna a mai napra.”

„Miért nem gondoskodtál jobban róltunk?” kérdezte Müller úr.

„Énnekem így kellett volna tennem, és a jövőben így is fogok tenni. Én is azt tartom, hogy a tulajdonosnak legfőbb joga van arra, hogy javait élvezhesse, de úgy hallottam, hogy eieg az embernek éppen csak annyit adnia, amennyit akkor éppen akar és én meg is akartam ezt egyszer próbálni, de azt látom, hogy ez nem a legjobb mód és út és én visszatérek az én régi alapelveimhez.”

„Megértetted, hogy mit akart Ráhel néni nekünk mondani?” kérdezte Müller úr feleségétől, amikor együtt voltak.

„Igen, nagyon jól! Ez nagyon jó lecke volt a számunkra.”

„És ha ő ezzel tisztában van, akkor nekünk legszentebb kötelességünk az, hogy ezeken változtassunk, mert a mi adakozásunk az Isten munkájának támogatására vonatkozólag a mai ebédhez hasonló. Mi Jézust Mesterünknek hívjuk és hisszük, hogy minden áldás tőle származik. Azt mondjuk, hogy mindenünk az Ővé. Magunkra minden tekintetben gondolunk, de az Ő országának felépítésére sokkal kevesebbet. Idáig a valóságban csupán a „fölszemes kétfillérest” adtuk neki, vajjon most ne változtassunk eljárásunkon és elfogadjuk a Ráhel néni rendszerét?”

Mindketten elszórakoztak hosszú ideig e tapasztalaton és megegyeztek abban, hogy Ráhel néni meg határozott szokását követni fogják. Nemsokára azt találták, hogy sok hiábavaló kiadásuk volt eddig, ez azonban többé nem történt. Nemsokára nagy érdeklődést nyertek a misszióterületek iránt és meg-

ismerték Isten gyermekeinek komoly feladatát és abban találták örömeiket, hogy Isten munkájára gazdagon gondot viseljenek.

A tapasztalat azt tanítja, hogy az életnek minden körülményei között is rendszeresen járjunk el és így ez legyen a mi életünknek is célja. I. Korintus 16, 1, 2.

IV. Irtok kicsztása és a missziókimutatások beszédese.

V. Záróének és ima.
Huenergarat J. F.

Programm

az 1916 augusztus 5-én tartandó misszió-órara.

I. Megnyitó ének és ima Missziójegyzőkönyv felolvasása.

II. Biblia-tanulmány: *Verés és aratás.*

1. Milyen jó tanácsot ad a bölcs Salamon? Préd. 11, 1.

2. Meg legyen elégedve a földmivelő egy részbeni veréssel? Préd. 11, 2.

3. Mit nem szabad a földmivelőnek nézni? Préd. 11, 4, 6.

4. Van-e Isten gyermekei számára egy mívelő föld? Máté 13, 30.

5. Milyen magokat használnak Isten gyermekei az ő munkájokban? Luk. 8, 13.

6. Milyen körülmények közt lesz sokszor a mag elvetve? Zsolt. 126, 5, 6.

7. Milyen lesz az aratásunk? II. Kor. 9, 6.

8. Hová esik a mag? Máté 13, 4-8.

Megjegyzés. Az Úr minden hívő léleknek bő alkalmat nyújtott a mag elvetésére. Azon sok szép iratok, amelyek a különböző nyelven megvannak, azokat kell szétterjeszteni mindenütt, úgy mint a magot.

9. Mit mond az Úr a nagy aratásról ami az utolsó időben a kegyelemidő

lejárása előtt fog bekövetkezni? Ámos 9, 13—15.

10. Hogy hangzik az Úr a mostani időre vonatkozó felszólítása? Máté 9, 37—38.

III. Felolvasás:

Hogyan kell a magot elvetni?

Valaki talált egy kis iratot a vonat-szakaszban, utazás közben és tréfából hazavitte egy ismerős nőnek. A hölgy, aki hallott az igazságról és egynéhány előadást is végighallgatott az iratnak átolvasása után meggyőződött az igazságról és hű követője lett az Úrnak.

Egy könyvvarúsító elbeszéli, hogy egy alkalommal elloptak tőle egy csomó fraktátust, amely később egy ismeretlen úton-módon egy kereskedő kezébe került. A kereskedő, midőn látta a különös tartalmát, egyhuzamban átolvasta az összes iratokat. Aztán sorba olvasta vevői és ismerősei előtt is. Az iratok tartalma nagy benyomást tett reá, úgyannyira, hogy nemsokára állást foglalt az igazság mellett, egynéhány ismerősével együtt.

Egy nő, aki a szombatnapról szóló igazságot elismerte, egy ismerőséhez fordult tanácsért. Az illető nagyon örült ennek, hogy éppen ő hozzá jött tanácsért, de mivel kevés volt az ideje, átnyújtott a nőnek egy kis iratot, ami ezen szóban levő kérdést körülmenyesen megvilágította. Később postán is küldött több hasonló iratot. A fáradság nem volt hiába.

Egy atyámfia egy háznál hagyott egy traktátust, amelyen rajta volt a gyülekezeti helyiségünk címe és az előadások megtartási ideje. A családban az anya felkérte egyik leányát, hogy keresse fel a gyülekezetet és hallgassa meg, hogy mit hirdetnek ott. A fiatal

nőnek nagyon megtetszett, amit hallott. Erre a főbbi családiagok is rendszeresen fölkeresték a gyülekezetet és hallgatták az igazságot. Addig jártak a gyülekezetbe, amíg el nem fogadták az Úrnak igazságát. Ezek aztán meghívták a szomszédjukat. Az eredmény az volt, hogy összesen 11 lélek elfogadta az igazságot.

Ilyen és hasonló módon lehet az igazság magvát mindenütt elvetni. Nem tudjuk, hogy hová esik, de az eredmény biztos. „Mert mint leszáll az eső és hó az égből és oda vissza nem tér, hanem megöntözi a földet és termővé teszi azt. . . Így tesz az én beszédeim, amely számból kimegy, nem tér hozzám üresen, hanem megcselekszi amit akarok és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem. . .” Ésaías 55, 10—11.

IV. Iratok kiosztása és a missziókimutatások beszédese.

V. Záróének és ima.

Huenergardt J. F.

Programm

az 1916 augusztus 19-én tartandó misszió-óróra.

I. Megnyitó ének és ima. A jegyzőkönyv felolvasása.

II. Biblia-tanulmány:

Krisztus és a tanítványai a lélek megmentéséért való munkában.

1. Krisztus találja András, egy őszinte, az igazság után vágyó lelket. János 1, 35—42.

2. A mester tanítja Nikodémust. János 3, 1—20.

3. Jézus megnyeré Pétert, de türelemmel vár, míg Péter elhatározza magát. Máté 16, 13—17.

4. Krisztus megtéríti Zakeust. Luk. 19, 1—10.

5. Saul megtérése. Ap. csel. 9, 1—9.

6. András megnyeré testvérét, Jánost. János 1, 40—42.

7. Filep oxtatja a főközményit. Ap. csel. 8, 26—39.

8. Pál vezeti Lydiát a megtérésre. Ap. csel. 16, 13—15.

9. Pál apostol megtéríti a tömlőcört és a családját. Ap. csel. 16, 16—34.

Megjegyzés: A prédikátori hivatal igen hathatós eszköz Isten kezében. Sok kedves lélek felébred a bűn álmából. De éppen oly nagy jelentőségű a munkálkodása egyes lélekkel. A kedves Megváltónknak egy kedvenc munkája volt ez, t. i. egyes lélekkel foglalkozni. A tanítványok, az apostolok hűen követték őt abban, amint ezt látjuk az Ige számos példájából.

A személyes munkálkodás nem könnyű munkálkodás, de igen áldásos. Legyen jézusi a Biblia, mert nélküli nem jó lenni. Ezen munkára való felszólítás a rajztag keresztyéni tapasztalatokból áll. Ha valaki elfogadta a Krisztust, akkor bír azon erővel is, ami az Úrtól árad. János 1—12.

Ha a Megváltó a miénk, akkor nem is lesz nehéz Óróla vallást tenni. Róm. 10, 9, 10. Isten gyermekei egy napot se hagynak elmenni anélkül, hogy valaki előtt bizonyosságot ne tettek volna Krisztus megmentő és megváltó erejéről, anélkül, hogy komoly lelki munkát ne végeztek volna. Aki ezt nem teszi, nemsokára könnyelműségbe esik és kívül szívéből a szeretet. „Ha nem vesztek erőt, minek-utána a Szentlélek eljő reátok és lesztek nekem tanúi.” Ap. csel. 1, 8—9. Adja az Úr, hogy minden követője Jézusnak igazi munkatárs legyen az ő Mesterének a

saját otthonukban, a szomszédjuk körében, a mindennapi életben, — ott, ahová a kötelesség állított bennünket.

III. Iratok kiosztása és a missziókimutatások beszédese.

IV. Záróének és ima.

Huenergardt J. F.

Programm

az 1916 szeptember 2-án tartandó misszió-óróra.

I. Megnyitóének és ima. Missziójegyzőkönyv felolvasása.

II. Biblia-tanulmány:

Életeleink.

1. Krisztus urunk meghívása úgy hangzik: „Kövessetek engem!” Őt követni annyit jelent, mint nyomdokain járni, amint Ő járt. Luk. 9, 59, 62

2. Krisztus célja volt a hűnősöket megmenteni. Luk. 19, 10.

3. Aki azt mondja, hogy Őbenne marad, annak úgy kell járnia, amint Ő járt. I. János 2, 6.

4. Jézus nyomdokait követni annyit tesz, mint missziói utakat tenni. I. Péter 2, 21.

5. Hová vezetnek Jézus lábnyomai? Ap. csel. 10, 38.

6. Hol kezdődjön meg a munkánk, hogyha példája szerint akarunk eljárni? Ap. csel. 1, 8.

Számunkra otthonunk, a falunk vagy városunk a „Jeruzsálemi”. Ott kezdjük meg a munkát. Ott tegyük bizonyosságot életünk, beszédünk és jó magaviseletünk által. Csak ilyen módon tölthetjük élet-célunkat.

7. Az igazi keresztyén élete a tevékenység és a szorgalom élete. II. Péter 1, 5—7.

8. Egy igazi keresztényt nem kell bortalajtani a munkába. Ésaías 9, 4. Kor. 2, 5, 14.

9. Nem szolgál az Úrnak félelemből, hanem örömmel. I. János 5, 3.

10. Úgy vagyunk kiküldve, amint az Atya őt küldte ki. János 20, 21. 17, 18.

III. Missziótapasztalatok elbeszélése.

IV. Missziólevelek felolvasása.

V. Iratok kiosztása és kimutatások beszédese.

VI. Záróének és ima.

Graham A.

Programm

az 1916 szeptember 16-án tartandó misszió-órára.

I. Megnyitó ének és ima. Missziójegyzőkönyv felolvasása.

II. Biblia-tanulmány:

Az üzenet a zsidók között.

1. Kinek lesz hirdelve a hármasszangyalos üzenet? Jel. 14, 6. Ezekhez tartoznak a zsidók is.

2. Kire gondolt a kedves Megváltónk először, midőn e földön járt? Máté 10, 5—6. Máté 9, 36—38.

3. Megvetette az Úr népét engedelmessége folytán? Róm. 10, 1—2.

„Isten nem vetette meg az ő népét, habár fiát nem fogadták... Izrael kértelkedett és elesett, és mégis az Úr hajlandó volt újra felsegíteni... Az Úr akarata a zsidókat, úgymint a pogányokat kegyelme által megsegíteni.” White E. G. Ges. d. Ap. 375. oldal.

4. Mit jövendölt Hoséas próféta Izraelről? Hoséas 3, 5.

5. Mit fog tenni az Úr az utolsó időben az ő népének, hogyha Őhozá meg tér? V. Mózes 4, 29—31. Róm. 11, 11. 12. 23. Hoséas 3, 5.

Izrael azért elveszített összeköttetését Istennel, mert hitetlen volt és parancsait megvetette. Mégis Isten képes az ágazat újra beoltani a szelíd olajfába, hogyha elhagyja a hitetlenséget. Pál apostol mondja, hogy a jó Isten képes úgy a zsidók szívét, mint a pogányok szívét megváltoztatni. White E. G. Ges. d. Ap. 359, 360.

„Hogyha az Evangéliumot a maga teljességében előadják a zsidóknak, akkor sokan közöttük elfogadják Krisztust mint Messiást.” G. d. Ap. 362. old. White E. G.

6. Mikor fogja a test szerinti Izrael Istent keresni a Biblia és a tanubizonyosságtételek mondása szerint? Hosea 3, 5.

Midőn a régidőben hirdelve lesz az Evangélium, midőn az elhanyagolt nemzetek közt hirdelve lesz az üzenet, akkor elvárja az Úr, hogy a ő szolgálai külön érdeklődéssel foglalkozzanak Izrael népe iránt, akit a világ minden részében találunk. White E. G. Ges. d. Ap. 362. oldal.

7. Melyik nép tud legeredményesebben a zsidók közt missziómunkát végezni? Az adventista nép. Ésaías 58, 1—3.

8. Eljött már az idő, hogy a zsidók közt legyen hirdelve az igel?

Az idő már eljött arra, hogy a zsidó népnek hirdessük az üzenetet. Az Úr fog találni közöttünk férfiúkat, akik képesek lesznek a zsidóknak úgy előadni az igazságot, hogy azt elfogadják. Rev. & Her. 1905. jún. 29.

9. Meg van-e mondva, hogy a zsidók elfogadják az üzenetet, hogy ha helyesen lesz hirdelve nekik? Róm. 11, 4. 5. 22. 23. 12—14.

Amint egy új teremtés hajnala, mint egy lélek feltámadása, úgy fog feltűnni a zsidóknak, midőn a szentírás köny-

véből megismerkednek a zsidók Istene örökkévaló tervével az úr Jézus Krisztusra nézve... Sokan majd akkor elfogadják a Megváltót. Őrajtuk fog beteljesülni az Úr ama mondása: „Valakik pedig befogadják őt, hatalmai ad azoknak, hogy Isten fiává legyenek, azoknak, akik az ő nevében hisznek”. János 1, 12 White. E. G. d. Ap. 362.

„El fog jönni az az idő, midőn annyian meg térnek, mint pünkösdi napján, az apostolok idejében, miután a tanítványok a szentlelket vették”.

A megtért zsidók szorgalmasan fognak munkálkodni saját népd közt és meglátjuk Isten hatalmát és dicsőségét. Ne legyünk olyan szűkkeblűek! Rev. & Herald. 1905 június 29-én.

10. Milyen férfiak fogadják el az igazságot a zsidók közül?

A zsidók közül sokan úgy, mint a tarsusi Saul, majd elfogadják az üzenetet. Ezek az írásokban hatalmasak és megmaradnak az Isten törvényének igazsága mellett. Izrael Istene fog hatalmasan munkálkodni abban az időben. White. E. G. Ges. d. Ap. 363 old.

11. Milyen álláspontot foglaljunk el a zsidó néppel szemben? Róma. 10, 1, 9, 1—3. Kedves testvérek, imádkozzunk a zsidó népért, de munkálkodjunk is érte! A zsidók között való evangélizáció munkája még igen gyenge és a munka óriási nagy. A felnövekvő zsidónemzedék már nincs megelégedve a vallási formákkal.

A jelen való igazság minden tekintetben tetszésre talál a zsidónál, hogy ha helyesen adjuk azt elő. Az Úrnak szombatja, a próféták szavai. Ezek szelídségnek minden kételyt és így előkészítetik az út a Messiás elfogadására.

IV. Az üzenet és az iratok kiosztása és a kimutatások beszédese.

V. Záróének és ima. H. J. F.

Az ifjúsági gyülekezetvezetők figyelmébe.

Tekintettel a nyári hónapokra, jónak találhatjuk, hogy a folyó év szept. 30-ig tartó negyedben kéthetenként megtartsuk ifjúsági összejövetelünket. Ennélhogya erre a negyedre csak 7 lecke esik.

A tanfolyam megtartása a „Jó angyalok szolgálata” című könyv alapján történik. A könyv budapesti kiadóhivatalunkból megrendelhető.

I. Programm

az ifjúsági gyülekezet számára.

Megtartandó 1916. július hó 8-án.

Tárgy: Az elbukott angyalok és azok valószínű létezése. (Lásd a „Jó angyalok szolgálata” 64—71. oldal.)

1. A jó angyalokon kívül léteznek-e még más természetfeletti lények is? 64. old. 1. szak.

2. Ki a gonosz angyalok vezetője? Ugyanott.

3. Kik közt vetette meg a lábát? Jud. 6; 2. Péter 2. 4.

4. Hol tartózkodnak a gonosz angyalok? Efész. 6. 12. 65. oldal.

5. Hol kezdődik az elesett angyalok története? 65. old.

6. Mit szól a Jelenések könyve erről? Jel. 12, 7—12.

7. Hogyan lépnek fel ebben a rossz szellemek? 65. oldal 2. szakasz. Ésaías. 24, 21.

8. Hogyan óvnak bennünket Krisztus és Pál apostol a gonosz lelkek ellen? Luk. 10, 18 Efézus. 2, 2. 6. 12.

9. Kinek szavaiból tudjuk, hogy Sátán angyalai valószínű lények? Lásd Máté 12, 28. Luk. 11. 25—26.

10. Milyen ezeknek a neve és a jel-

leme? Máté 8, 31. Luk. 8, 29. Jel. 16, 14. 18, 2. Lásd a 66. old. Máté 10, 1, 12, 43.

11. Mit következtetünk az egész biblia alapján? 66. old.

Egy agyrem vagy egy személyes ördög?

12. Mikor tud a rabló legeredményesebben dolgozni? Lásd a 66. old.

13. Mennyire sikerült a sátánnak az emberekkel elhitetni, hogy nem létezik? 67. oldal.

14. Mit mondanak erről a tudósok és a bölcsészek? 67. oldal.

15. Mit ért el a sátán azzal, hogy létét sikerült kétséssé tenni? 67. oldal.

16. Mihez szoktunk gyermekkorunktól fogva? 68. old.

17. Mit mond egy híres theologus bibliai szótárában ezen tárgyról? 68. old. 3. szakasz.

18. Milyen álláspontot foglaltak el a keresztények az első században? 68—69. oldal.

19. Mi történik azokkal, akik nem ismerik a bibliát? 69. oldal. Jel. 3, 10.

20. Mi bizonyítja minden kétségen felül a személyes sátán angyalainak létezését? 69. és 70. oldal.

II. Program

az ifjúsági gyülekezet számára.

Megtartandó 1916. július hó 22.-én.

Tárgy: *Lucifer eredete és bukása.*

Lásd a „Jó angyalok szolgálata” 71—80. old.

1. Honnan származik a sátán? Vajon Isten ördögnek teremtette-e őt? 71. old.

2. Hogyan teremtett Isten mindent? Préd. 7, 29. 1. Mózes, 1, 31, 71. old.

3. Mi történt az angyalok egy részével? 2. Péter. 2. 4. 1. János 3, 8.

4. Miben nem állott meg Lucifer? János 8, 44. 71. oldal, 2-ik szakasz.

5. Milyen fogalmat alkotott magának Lucifer Istenről? 1. Mózes, 3, 1—5, 72. oldal.

6. Ahelyett, hogy Lucifer Istent imádta volna, mit követelt? 74—75. old. Máté. 4, 9.

7. Mit tett Jézus ezzel szemben? Filip. 2, 5—11.

8. Hol trónol Isten? 2. Kir. 19, 15. 2. Mózes 25, 22. 75—77.

9. Hol volt Lucifer bukása előtt? Ezék. 28, 12—17. Isaiás 14, 12—15. Lukács 10, 18.

10. Mit mond Tertullia már a 3-ik században ezekről? 79. old.

11. Mit mondanak Origénes és Ágoston egyház atyák? Ugyanott.

11. Milyenek nem szabad elképzelni a sátánt? 8. old. 3-ik szak.

III. Program

az ifjúsági gyülekezet számára.

Megtartandó 1916. augusztus 5.-én.

Tárgy: *„Az ördög és az angyal.”* (Lásd a „Jó angyalok szolgálata.” 82—90. oldal.)

1. Milyen különbséget tesz az isteni tanító az angyalok közt? Máté 25, 41.

2. Kit illet kizárólagosan a sátán név? 81. old.

3. Milyen névvel nevezi a Szentírás a sátán angyalait? Ugyanott. 2. sz. Luk. 8, 26—30.

4. Milyen névvel nevezi ezenkívül a Szentírás a sátánt? 82. old.

5. Mit mond a Szentírás a sátánról és az ő angyalairól? 82. old. 2. szak. Jel. 12, 7—9.

6. Kinek hatalma nagyobb a sátánénál? 83. old. Zsolt. 103, 20. Róma 8, 38—39.

„Miért hagyja életben az Úr a csábítót?”

7. Mit tudhatunk a gonoszság érdekéről és annak lényegéről? 83—84. old. 1. szak.

8. Van-e a bűnnek oka és létjogosultsága? 84—85. old.

9. Mit mond erről egy hírneves német dogmatikus? 85. old. 3. szak.

10. Mivel bírnak Istennek minden öntudatos lényei? 86. old.

11. Min alapszik fehé a angyalok és az angyalok bukásának lehetősége? Ugyanott. 2. szak. Máté. 13, 37—39.

12. Mi történik minden rosszal? Máté 13, 40. Mal. 4, 1.

13. Miért hagyja életben az Úr ördögöt és angyalait oly sokáig? 89. old. 3-ik szak: 1. Mózes. 15, 16.

14. Mit nyújt sátán Isten elleni lázadás az egész világegyetem részére? 90. old.

15. Milyen befejezést nyer majd a nagy küzdelem? Ugyanott 2. szak. 2. Kor. 4, 17—18.

IV. Program

az ifjúsági gyülekezet számára.

Megtartandó 1916. augusztus 19.-én.

Tárgy: *„Lekötve a tartarusba.”* (Lásd „A jó angyalok szolgálata”. 91—94. oldal.)

1. Mit vesztettek Sátán és angyalai bukásuk következtében? 2. Pét. 2, 4. 91. old.

2. Mit jelent a tartarus szó? Ugyanott. 1. szak. 92. old.

3. Mit jelent a hádesz szó? Hányszor fordul elő az új Szövetségben? Ugyanott. 2. szak. Zsolt. 16, 10. Ap. csel. 2, 27. Lukács 16, 23.

4. Ki bírja a hádesz kulcsát? Jel. 1, 18. 1. Kor. 15, 55.

5. Mit jelent a gyeheema szó a Bibliában, és hányszor találjuk azt meg? 92. old. 1. szakasz.

6. Milyen értelme van még a tartarus szónak? 92. old.

7. Hol tartózkodnak tehát a sátán és angyalai? 93. old. 1. szak. Jelenés. 20, 10.

8. Meg van-e már kötve a sátán? 93. old. 2. szak. Lukács. 8, 32. Efézus. 2, 2. Jel. 9, 11, 24.

9. Helyes azon nézet, hogy a sátán és ő angyalai láncra verve szenvednek a pokolban? 93. old. 4. szak.

10. Hol nincsenek az emberek, akik meghalnak? 93. old. Ugyanott.

11. Hol jár a sátán a jelen korban? Ugyanott.

12. Milyen hatással lehetett a sátánra és az ő angyalaira midőn az Úr dicsőségéből letaszították a sötétbe? 94. old.

V. Program

az ifjúsági gyülekezet számára.

Megtartandó 1916. évi szept. 2.-án.

Tárgy: *E világnak fejedelme.* (Lásd a „Jó angyalok szolgálata.” 96—99. old.)

1. Mire törekedett a sátán, miután elvesztette mennyei otthonát? 94. o. 2. szakasz.

2. Kik teremtett Isten az angyalok közül? 1. Móz. 1, 26. Zsolt. 115, 6.

3. Milyen tehetséggel ruházta fel Isten az embert? Ugyanott 3. szakasz.

4. Mire építette a csábító egész tervét? Ugyanott 5. szakasz.

5. Mi szolgálta ebben nagy előnyére tervének kivitelében?

6. Hogy tüntette fel Isten törvényét?

7. Mit ígért az első emberpárnak? 1. Mózes 3, 1—5; 2. Kor. 11, 3. 95. o.

8. Mit csinált Évával? (2. Kor. 11, 3; 1. Tim. 2, 14. 95. o.)

9. Mennyire sikerült a sátánnak csalása? Jel. 12, 9.

10. Mit veszített az ember bűnbecése következtében?

a) Ártatlanságát és szabadságát. 95. o. Róm. 6, 16; 2. Pét. 2, 19; Róm. 7, 24.

b) Életét. 1. Kor. 15, 56. 96. o.

c) Ki lettek úzve az otthonból. 1. Móz. 3, 22—23.

d) Elveszítette a föld felett való uralmát. 97. o. Kol. 1, 16. 1. Móz. 1, 26—27.

11. Mit ért el az elesett angyalfejedlem? 97. o. 3. szak. János 12, 31. 14; 30. 16; 11. Efiezus. 6, 12.

12. Mit mondott az Úr a kigyónak? Az embernek? 98. o. 1. Móz. 3, 17—19. 1. János. 3, 12.

VI. Program

az ifjúsági gyülekezet számára.
Megtartandó 1916. évi szept. 16-án.

Tárgy: „Az utolsó ellenség.” (Lásd „A jó angyalok szolgálata”. 99—104. oldal.)

1. Mi törülgetik el utójára? 1 Kor. 15, 26.

2. Kitől van mindenki, aki vétkezik? 1. János 3, 8.

3. Mit nem kíván az Úr? Ezék. 18, 23.

4. Mit mond Salamon teljes joggal?

5. Mit mond Bengel? Zsid. 2, 14. bez? 100. old.

6. Milyen állapotban vannak a halottak? Prédikátor 9, 7—12.

7. Minek nevezi a Szentírás a sírvermeket? Ésaías 24, 22. Job. 3, 18.

8. Hova mennek a halottak mind? Job. 17, 12—15. 101. old.

9. Hogy vigasztalja az Úr a gyászoló anyákat?

„A megígért asszony-magva.”

10. Mit szerzett Isten az ember között és a sátán között? 1. Móz. 3, 15. 10, 2. 102. old. 2. szak.

11. Kiben áldatnak meg a világ minden népei? Zsid. 6, 13—20. 102. old. 2. szak.

12. Mivel bizonyította Ábrahám a fel-támadásban való hitét? Zsid. 11, 17—19.

13. Mit személték távolról a patriarchák? Róm. 4, 13. Zsid. 11, 8—16.

14. Mit jelentettek ki a próféták?
1. Péter 1, 10—12. 103. old. 3. szak.

a) Hogy szűztől születik. És. 7, 14.

b) Hogy Bethlehembben születik. Mikeás 5, 2.

c) A születés idejét is kijelentették a próféták. Dán. 9, 24—25.

d) Az ő országának eljövételét is kijelentették. Dán. 7, 27.

VII. Program

az ifjúsági gyülekezet számára.
Megtartandó 1916. évi szept. 30-án.

Tárgy: „A megváltó és a kísértő árnyképben.” (Lásd „A jó angyalok szolgálata”. 104—110. old.)

1. Mit rejtett magában Izrael sokat jelentő Isten-tisztelete? (Zsid. 10, 1. Lásd. a 104. old. 2. szak.)

2. Milyen minta szerint készült el a földi szentély? 2. Móz. 25, 8. Zsid. 8, 1—5.

3. Hogyan történt a mindennapi áldozat? Zsid. 9, 1—7.

4. Miből állott az évi szertartás? Zsid. 9, 1—7, 3. Móz. 16.

5. Mi történt azzal, aki az évi tiszteletnél nem jelent meg? 3. Mózes 23, 27—29, 107. old.

6. Mi volt Izrael sorsa? 3. Mózes 16, 20—22.

7. Mit képezett ezen előkép? 108. old. 1. szak. Zsidók 9, 28.

8. Ki az igazi bárány, aki a világ bűneiért áldoztatott fel? 108. old. 2. szak.

9. Kit példázott Azazel bakja? 108—109. old. 1. szak. Ésaías. 13, 19; 34, 13. Luk. 11, 24.

10. Mit lát Isten népe az utolsó napon? 109. old.

11. Milyen szerepet játszott a sátán Jób idején? Job. 1. és 2. fejezet.

12. Mire indította a sátán Dávidot? 1. Krón. 21, 1.

13. Ki vádolta Jórsua főpapot az Úr előtt? Zakariás. 3. r.

14. Mi fog végre Sátánnal történni? 110. old. 1. szak.

Paulni testvérünk címváltozása:
Bukarest, Strada Cezar Boliac No. 23. bis.

Nyugta.

Ezennel nyugtázzuk azon 100 koronát, amit L. K. testvérnő, az aradi gyülekezetnek egyik tagja, a misszió számára adott. A pénztáros.

A budapesti és újpesti gyülekezet számára 20—20 koronát adományozott egy buzgó testvérünk, ki abban az időben még csak hallgatta Isten igéjét. A 40 koronát a misszióegyesületek tevékenységére szánta, amelyért hálás köszönetünket fejeztük ki. A pénztáros.

A nagyszármási gyülekezet a zsidó-misszió számára beküldött 40-61 koronát azzal a megjegyzéssel, hogy az összeg legyen felhasználva a zsidó nép számára alkalmas iratokat kiállítani. Nagyon szépen köszönjük az ilyen összegeket ezen célra. Az Üzenet mindig nagyobb tért hódít hazánkban a zsidó nép között és a zsidó misszió céljára már igen jó és alkalmas iratok készülnek. A pénztáros.

Egy kedves barátunk, aki katonai szolgálatot teljesít, a k. Fülöp Judit testvérnőnk által beküldött 20 koronát a misszió munkára. A pénztáros.

A Duna-Unió negyedévi jelentései 1916 jan. 1-től márc. 31-ig.

Terület	Helységek	Tagok száma	Feltétel ker. szav.	Tized		Szombatisk.		Hétköz-napi adakozás		Innapgi adakozás		Má-s misszió adakozás	
				K	£	tagok száma	K	£	K	£	K	£	K
Tisza-misszióterület	Állobanar-Petre	21	1	175.81	23	24.98	11.43	16.72	—	—	—	—	—
	Csurog	16	—	262.90	22	20.19	1.50	—	—	—	—	8	—
	Homokszől	10	—	56	10	8.84	9.52	—	—	—	—	—	—
	Kanizsa M. T.	19	—	357.66	19	62.16	47.08	81.20	20	—	—	—	—
	Kis-Zombor	4	—	57	4	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kuman	12	—	131.75	12	6.20	3	—	—	—	—	—	—
	Lök	11	—	30.40	13	15.34	6.25	—	—	—	—	—	—
	Melence	10	—	73.30	10	16.41	14.40	—	—	—	—	—	—
	Mokrin	9	—	246	9	14.23	2.74	—	—	—	—	—	4
	Nagykikinda	14	—	159.99	18	17.59	11.98	3	—	—	—	—	—
	Pazua	6	—	89.46	8	14.03	4.05	1	—	—	—	—	—
	Révaiifalu	9	—	109.04	11	8.94	3.72	—	—	—	—	—	71
	Szabadka	8	—	77.72	9	11.65	6.64	—	—	—	—	—	—
	Szivác	16	—	173.20	22	29.70	15.96	—	—	—	—	—	—
Temesvár	17	—	290.59	25	20.20	10	—	—	—	—	—	—	
Turja	10	—	121.62	8	9	7.60	—	—	—	—	—	—	
Ujvidék	13	—	434.88	14	24.77	13.20	38	—	—	—	—	9	
Versec	19	—	773.91	24	32.96	63.80	—	—	—	—	—	10	
Zimony-Belgrád	21	—	430	21	30	27	—	—	—	—	—	7	
Különállóak	28	—	447.85	28	50.92	34.85	25	—	—	—	—	2	
Adakozások	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen:		273	1	4548.14	310	418.13	294.72	171.92	124	—	—	—	—

Terület	Helységek	Tagok sz. ker. szav.	Tized		Szombatisk.		Hétkö- nap adakozás		Ismereti adakozás		Más misszió adakozás	
			K	F	K	F	K	F	K	F	K	F
Erdélyi misszió- egyesület	Árpa	25	—	380 40	20	14 89	7 44	—	294	—	—	—
	Berehalom	30	—	319 35	24	15 36	9 02	—	—	—	—	20
	Bogártelek	25	—	49 62	14	6 41	3 13	—	—	—	—	—
	Csikszentiván	10	—	88 69	9	12 83	—	—	—	—	—	—
	Dednat	13	—	417 10	11	9 97	5	—	—	—	—	—
	Deés	10	—	119 43	10	5 33	1	—	—	—	—	—
	Dridv	22	—	231 52	17	15 81	4 74	—	—	—	—	—
	Erdőfülle	13	—	185 10	13	8 50	15 50	13 50	—	—	—	—
	Földszint	11	—	123 41	11	5 47	4 41	—	—	—	—	—
	Fogarás	13	—	82 46	11	12 48	3	34 84	—	—	—	—
	Nagyfászló	15	1	155 19	15	14 34	9	—	—	—	—	—
	Nagy-Sajó	18	—	396 92	13	13 79	4 40	2	23 90	—	—	—
	Nagyszombat	40	—	2315 85	40	90 37	27 75	—	—	—	—	—
	Holdvilág	19	1	258 60	17	18 37	13 52	—	—	—	—	—
	Idecsfürdő	15	—	557 88	12	24 63	10 20	—	—	—	—	—
	Kolozsvár	50	2	546 26	44	45 52	11	—	2	—	—	—
	Kolozs	30	2	852 81	25	15 72	4 38	—	19 15	—	—	—
	Brassó	20	—	271 87	19	10 30	10 50	24 20	—	—	—	—
	Makkfalva	25	—	209 22	21	16 49	3	11 20	—	—	—	—
	Medgyes	8	2	155	6	5 30	2 80	—	—	—	—	—
	Mező-Csán	7	1	20	6	—	4	—	—	—	—	—
	Mező-Fele	23	—	111 03	20	12	4 50	—	—	—	—	—
	Mező-Panit	25	1	196 31	28	18 30	7	—	—	—	—	—
	Nagysármás	68	—	404 26	54	63 86	—	28 40	—	—	—	—
	Petrozsény	25	—	186 14	22	25 45	10 62	—	—	4	—	—
	Segesvár	13	—	106 16	11	8 84	5 10	—	—	7	—	—
	Szásznádas	18	—	486 18	14	11 24	8 68	14 40	—	—	—	—
Szék	47	5	184 94	41	19 75	2	—	—	—	—	—	
Szolókma	21	—	133 84	17	21 50	5 20	—	—	5	—	—	
V.-Kamarás	49	—	219 47	37	—	9 17	2 10	—	—	—	—	
Visla	64	—	332 90	41	28 52	—	—	—	—	—	—	
Különállók	37	—	827 99	31	51 60	5 82	5	59 82	—	—	—	
Adakozások	—	—	35	—	—	—	—	—	—	—	—	
Összesen :	800	14 2	10440 50	674	624 01	211 88	138 58	120 87	—	—	—	
Romániai egyesület	Bartad	18	—	166 70	18	12	9 50	—	—	—	—	—
	Braila	47	1	425 05	46	45 30	34 65	—	—	—	—	—
	Bukarest I	101	8 2	1955 65	102	197 30	80 20	—	—	—	—	—
	• II	105	9	1867 45	101	182	79 40	—	—	—	—	—
	• III	17	1	343	17	37 05	21 80	—	—	—	—	—
	• IV	50	7	1501 65	54	110 05	79 80	—	—	—	—	—
	Buzzeu	17	—	383 50	16	24 50	14 35	—	—	—	—	—
	Constantza	21	—	343 65	22	45 70	18 65	2	—	—	—	—
	• V. N.	35	—	833 05	41	54 45	26	—	—	—	—	—
	Craiova	33	6	312 50	35	72 15	57 35	—	—	—	—	—
	Focsani	19	—	120	18	17	10	10	—	—	—	—
	Galacz	28	—	157	27	18	9 50	—	—	—	—	—
	Marasesti	23	1	202	20	14	12	—	—	—	—	—
	Ploesti	85	—	1187 60	108	157 60	61 20	29	—	—	—	—
	Posesti	31	—	159 45	31	27 70	16 95	—	—	—	—	—
	Putincia	22	—	101 55	27	20 05	5 80	—	—	—	—	—
	Rancezi	71	4	292 15	71	71	67 50	1 80	—	—	—	—
	Tamboesti	33	—	215	33	20	18	138	—	—	—	—
	Tutrackan	22	—	263 20	23	35 15	15 70	—	—	—	—	—
	Különállók	11	—	21	10	—	—	—	—	—	—	—
Adakozások	—	—	244 96	—	—	—	—	—	—	—	—	
Összesen :	789	36 3	1086 71	818	1161	638 40	180 80	—	—	—	—	

Terület	Helységek	Tagok sz.	Fevétei		Tized		Szombatisk.		Hétkö- nap adakozás		Ismereti adakozás		Más misszió adakozás	
			ker.	szav.	K	F	K	F	K	F	K	F	K	F
Északmagyar misszióterület	Eger	11	1	—	45 03	11	13 57	—	—	—	—	—	—	—
	Boncza	32	—	—	95	56	20	10	—	—	—	—	20	—
	Kassa	52	1	—	887 59	21	59 06	39 46	15	22 16	—	—	—	—
	Liptószentmiklós	6	—	—	20	2	3	—	2	—	—	—	—	—
	Miskolc	22	1	—	287 52	22	26 98	—	—	—	—	—	—	—
	Nagyőrce	5	—	—	18	5	6 33	4 30	—	—	—	—	—	—
	Nyíregyháza	7	—	—	54	7	11 64	11 76	—	—	—	—	14	—
	Szepe	7	—	—	100	8	9 32	4 50	—	—	—	—	—	—
	Különállók	5	—	—	60 70	5	11 70	1 30	6	—	—	—	—	—
	Összesen :	127	3	—	1578 84	137	161 60	74 32	21	56 16	—	—	—	—
Közép- magyarországi egyesület	Alcát	5	—	—	14 70	5	1	1	—	—	—	—	—	—
	Arad I.	26	—	—	438 71	36	47 03	12 40	5 76	—	—	—	—	—
	Arad II.	5	—	—	108 84	5	2	2	—	—	—	—	—	—
	Aradkövi	7	—	—	25	7	2	2	—	—	—	—	—	—
	Békés	13	—	—	144 02	8	10 94	2 62	—	—	—	—	—	—
	Békecsaba	38	—	—	400 92	28	73 16	1	—	—	—	—	—	—
	Békegyula	30	—	—	566 70	58	45 41	7 76	—	—	—	—	—	—
	Budapest I.	94	—	—	1193 16	83	104 75	24 80	7	4 88	—	—	—	—
	Budapest II.	36	—	—	757 27	36	32 78	28 46	—	—	—	—	—	—
	Budapest III.	49	—	—	351 20	39	56 90	6 07	—	—	—	—	6 87	—
	Dunakisvársány	9	—	—	39 30	9	5 60	2	—	—	—	—	—	—
	Győrök	21	—	—	168 94	21	11 40	15 82	—	—	—	—	—	—
	Gyulavári	12	—	—	66	12	6	—	—	—	—	—	—	—
	Gyulavarsánd	10	—	—	63	10	6 18	5	—	—	—	—	—	—
	Kiskunfélegyháza	12	—	—	172 20	13	18 82	—	—	—	—	—	—	—
	Kovácsi	11	—	—	103 62	11	2 66	6 30	2 66	—	—	—	—	—
	Kőrösbökény	9	—	—	20	9	4 38	3 80	6	—	—	—	—	—
	Kurtakör	7	—	—	118	7	3 13	0	—	—	—	—	—	—
	Kürtös	9	—	—	16	9	3 30	—	—	—	—	—	—	—
	Mácsa	41	—	—	104	41	16 34	13 76	27	—	—	—	—	—
Mikelaka	5	—	—	33	5	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nagyvárad	13	—	—	112 82	13	10 40	20	—	—	—	—	—	—	
Sarkad	13	—	—	97 20	20	19 00	—	—	—	—	—	—	—	
Seprős	31	1	—	153 60	28	11 78	—	—	—	—	—	—	—	
Szamoskeszi	14	—	—	26	14	—	—	—	—	—	—	—	—	
Székkudvar	54	—	—	470 17	54	10 22	24 52	—	—	—	—	—	—	
Raton	13	—	—	155 32	13	7 20	6	—	—	—	—	—	—	
Ipp-Zorány	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Különállók	2	—	—	10	2	—	—	—	—	—	3	19	—	
Adakozások	—	—	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ált. gyűjtés Bpest	—	—	—	—	—	—	115 27	—	—	—	—	—	—	
Összesen :	635	1	—	3961 61	590	635 56	189 21	51 42	30 75	—	—	—	—	
Nyugat- magyarországi misszióterület	Bonyhád	12	—	—	230 70	12	11 11	7 52	—	—	—	—	—	—
	Ják	5	1	—	58 30	5	7 01	2 60	—	—	—	—	—	—
	Pozsony	26	3	—	396 80	27	43 63	70 90	—	—	—	—	—	—
	Sopron	12	—	—	187 06	13	24 80	10 19	—	—	—	—	—	—
	Különállók	17	—	—	72 19	17	15	10	10	—	—	—	—	—
	Adakozások	—	—	—	10									

